

HE 152/2025 vp

**HALLITUKSEN ESIITYS EDUSKUNNALLE VUODEN 2025
KOLMANNEKSI LISÄTALOUSARVIOKSI**

Viitaten yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysoosiin ehdotetaan,

että eduskunta hyväksyisi oheen liitetyn ehdotuksen kolmanneksi lisätalousarvioksi vuodelle 2025.

Helsingissä 10.10.2025

Pääministeri

PETTERI ORPO

Valtiovarainministeri *Riikka Purra*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 2025 *kolmanneksi* lisätalousarvioksi.

Talouden näkymät

Valtiovarainministeriön syyskuussa julkaistun ennusteen mukaan bruttokansantuote kasvaa 1,0 % v. 2025. Inflaation hidastumisen ja palkkojen korotusten myötä kotitalouksien reaaliensiot ovat kääntyneet kasvuun. Kotitalouksien kulutusta on kuitenkin vähentänyt heikko tulo- ja työllisyyskehitys sekä heikko luottamus talouteen. Sen sijaan energiasiirtymään ja teknologian kehitykseen liittyviin investointeihin odotetaan nopeaa kasvua. Lisäksi rakentamisessa suhdanteen pohja on ohitettu, ja asuntorakentaminen elpyy.

Työllisyys vähenee edelleen, mutta kääntyy kasvuun vuoden 2026 aikana, kun tuotanto piristyy. Työttömyysaste nousee kuitenkin n. 9,4 prosenttiin v. 2025.

Epävarmuus on kasvanut selvästi maailmantaloudessa kauppapoliittisten jännitteiden kiristyttyä alkuvuonna 2025. Tehdyt tullisopimukset ovat vähentäneet epävarmuutta, mutta se on edelleen selvästi koholla.

Tuloarviot

Tuloarviota ehdotetaan korotettavaksi kokonaisuudessaan nettomääräisesti 144 milj. eurolla. Verotuloarviota ehdotetaan alennettavaksi 701 milj. eurolla. Uusi verotuloarvio perustuu syyskuussa julkaistuu valtiovarainministeriön kokonaistaloudelliseen ennusteeseen.

Ansio- ja pääomatuloveron tuottoarviota ehdotetaan alennettavaksi 101 milj. eurolla. Muutoksia selittävät ennakoitua alemmat kertymät sekä heikentynyt veropohja. Korkotulojen lähdeveroa ehdotetaan korotettavaksi 47 milj. eurolla.

Arvonlisäveron tuottoarviota ehdotetaan alennettavaksi 427 milj. eurolla. Muutosta selittävät kertymätiedot sekä alentunut ennuste veropohjan kehityksestä. Apteekkiveroa ehdotetaan korotettavaksi 5 milj. eurolla kertymätietojen perusteella.

Tupakkaveroa ehdotetaan alennettavaksi 60 milj. eurolla. Vähennys aiheutuu veronkannon ajoitukseen ja verovelvollisten verollisten varastojen kokoihin liittyvistä muutoksista. Alkoholijuomaveroa ehdotetaan puolestaan alennettavaksi 86 milj. eurolla. Vähennys aiheutuu ennakoitua pienemmästä alkoholinkulutuksesta ja siten veropohjan pienenemisestä vuosina 2024 ja 2025. Energiaveroja ehdotetaan alennettavaksi 106 milj. eurolla kertymätietojen pohjalta. Varainsiirtoveroa ehdotetaan korotettavaksi 27 milj. eurolla. Lisäys johtuu ennakoitua suuremmista kertymätiedoista sekä veropohjaennusteen päivittymisestä.

Sekalaisten tulojen arviota ehdotetaan korotettavaksi yhteensä 610 milj. eurolla. Ehdotus sisältää mm. 400 milj. eurolla korotetun arvion aiemmilta vuosilta siirrettyjen määrärahojen peruutuksista sekä 96 milj. euron korotuksen verotukseen liittyviin korkotuloihin.

Valtion osinkotuloja, pääomanpalautuksia ja osakkeiden myyntituloja ehdotetaan korotettavaksi 235 milj. eurolla. Lisäys aiheutuu tarkentuneesta osinko- ja pääomanpalautuskertymäarviosta ja perustuu mm. tehtyihin yhtiökokouspäätöksiin.

Oikeusministeriön hallinnonala

Oikeudenkäyntimenettelyyn liittyviin käännös- ja tulkkauspalveluihin ehdotetaan 7,3 milj. euron lisäystä. Yksityisten oikeusavustajien palkkioihin ehdotetaan lisäystä 15,7 milj. euroa, josta 4 milj. euroa katetaan hallinnonalan sisäisellä siirrolla.

Sisäministeriön hallinnonala

Rajavartiolaitoksen investoinnit -momentille ehdotetaan lisäystä n. 65,6 milj. euroa. Vastaavaan suuruinen osuus perutaan vuoden 2021 talousarviossa ulkovartiolaivojen hankintaan myönnetystä siirtomäärärahasta. Uudelleenbudjetointitarve aiheutuu laivojen maksuaikataulujen myöhentymisestä toimittajasta aiheutuvista syistä.

Maahanmuuttovirastolle ehdotetaan 1,3 milj. euroa ulkomaalaislain uudistamisen edellyttämään kertaluonteiseen tietojärjestelmäkehittämiseen.

Puolustusministeriön hallinnonala

Hallitusohjelmassa on sitouduttu Ukrainan tukemiseen. UKR 2023 -tilausvaltuuden enimmäismäärään ehdotetaan n. 28,2 milj. euron lisäystä ajoittuen v. 2028 tehtäviin hankintoihin. Valtuuden muutos kattaa Ukrainalle luovutetun 29. materiaalipaketin korvaamisen Puolustusvoimille. Lisäksi Puolustusvoimien toimintamenoihin ehdotetaan 3,8 milj. euron lisäystä Ukrainalle annettavan tuen kustannusten kattamiseen.

Valtiovarainministeriön hallinnonala

Takaisin maksettuihin veroihin ehdotetaan tarkentuneiden ennusteiden perusteella 13 milj. euron lisäystä.

Yksityisten digipostipalveluiden hyödyntämisen kehittämiskustannuksiin ehdotetaan 6,9 milj. euroa.

Hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain mukaisen lisärahoituksen maksamiseen varautumiseen ehdotetaan 2,5 milj. euron lisäystä.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

Suomenlinnan hoitokunnalle ehdotetaan 1,8 milj. euroa kuivatelakan poistoputken rikkoutumisen aiheuttamien vaurioiden kiireelliseen korjaukseen.

Kansainvälistymistä edistäviin ohjelmiin myönnettävän rahoituksen määräraha-arviota korotetaan 38,5 milj. euroa. EU:lta, Pohjoismaiselta ministerineuvostolta ja muilta rahoittajilta saatavan vastaavan tulon arvioon tehdään samansuuruinen korotus.

Opintotukeen ehdotetaan 8,1 milj. euron lisäystä saajamääräarvion tarkentumisen takia.

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

Suomi tulouttaa Verkkojen Eurooppa -ohjelmasta saatuja CEF-tukia yhteensä 26,1 milj. eurolla liikenteen hankkeisiin. Uuden jäänmurtajan hankkimiseksi ehdotetaan 170 milj. euron valtuutta ja 100 000 euron määrärahaa.

Aiemmin päätettyjen liikennehankkeiden valtuuksia ehdotetaan korotettavan yhteensä 11 milj. eurolla. Valtuuden korotukset katettaisiin muilta hankkeilta säästyvistä määrärahoista.

Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantamisesta annetun lain mukaiseen tukeen ehdotetaan lisäystä 7,5 milj. euroa. Määrärahan tarvearvion tarkentuminen aiheutuu aluskannassa tapahtuneista muutoksista ja miehistökustannusten noususta.

Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala

Energiatuesta ehdotetaan maksatusten tarkistusten takia vähennettävän 308,1 milj. euroa. Vähennys kohdistuu niin kansalliseen energiatukeen kuin Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman mukaiseen energiainvestointitukeen (RRF). Kansallisen energiatuen osalta kyse on erityisesti suurten demonstraatiohankkeiden viivästymisestä. RRF-energiainvestointituen osalta kyse on pääosin hankkeiden peruuntumisesta ja osin hankkeiden viivästymisestä. Peruuntuneiden hankkeiden osuus on n. 108 milj. euroa.

Puhtaan energian Suomen -kärkihankkeet -momentin valtuutta alennetaan 50 milj. eurolla ja elinkeinopoliittisen varauksen valtuutta 40 milj. eurolla osana hallituksen syksyn budjettiriihessä päättämiä sopeutustoimia. Lisäksi elinkeinopoliittisen varauksen valtuudesta peruutetaan 48 milj. euroa käyttämättömänä.

Uusiutuvan energian tuotantotuen määrärahaa ehdotetaan korotettavaksi 23,9 milj. eurolla muutuneen tarvearvion takia.

Nuorten rekrytointitukeen ehdotetaan 30 milj. euron määrärahaa.

Pienten ja keskisuurten yritysten investointi- ja kehittämishankkeisiin ehdotetaan 10 milj. euron valtuutta ja 0,3 milj. euron määrärahaa käytettäväksi Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakuntien alueella osana Itäisen Suomen ohjelman toimeenpanoa.

Tilapäistä suojelua saavien arvioitua suuremman määrän vuoksi ehdotetaan 25 milj. euron lisäystä valtion korvauksiin kotoutumisen edistämisestä.

Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala

Puolustusvoimien terveydenhuollon edellyttämiin poikkeusoloihin varautumisen investointeihin ehdotetaan 104,3 milj. euroa. Määrärahassa olisi kyse hyvinvointialueille maksettavasta erillis-korvauksesta.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisen vankiterveydenhuollon yksikön toimintamenoihin ehdotetaan 0,8 milj. euron korotusta. Tarve aiheutuu vankien määrän lisääntymisestä ja lääkekustannusten kasvusta. Vankiterveydenhuollon yksikön ulkopuolisiin terveyspalveluihin ehdotetaan 2,6 milj. euron lisäystä. Muun muassa erikoissairaanhoidon ja pitkäaikaisen psykiatrisen hoidon kustannukset ovat kasvaneet.

Oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen menoihin ehdotetaan 2 milj. euron lisäystä poliisin tilaamiin kuljetuskustannuksiin.

Asumistuen menoihin ehdotetaan 75 milj. euron vähennystä tuen saajamäärien vähentymisen seurauksena. Valtion korvausta hyvinvointialueille kuntouttavan työtoiminnan menoihin ehdotetaan alennettavan 12 milj. eurolla, koska kuntouttavaan työtoimintaan osallistuneiden henkilöiden lukumäärä on ollut oletettua alhaisempi. Valtionosuuteen työttömyysetuuksien ansioturvasta ehdotetaan 33 milj. euron lisäystä työttömyysasteen nousun seurauksena.

Valtion osuuteen yrittäjien eläkelaista johtuvista menoista ehdotetaan 19,7 milj. euron lisäystä valtion osuuden tarkentumisen seurauksena. Myös lapsen hoidon ja opiskelun ajalta kertyvän eläkkeen kuluihin ehdotetaan 1 milj. euron lisäystä. Valtion osuuteen maatalousyrittäjien eläkkeiden kuluihin ehdotetaan tarvearvion tarkentumisen seurauksena 8 milj. euron vähennystä. Valtion osuuteen kansaneläkelaista ja eräistä muista laeista johtuviin menoihin ehdotetaan 50 milj. euron vähennystä kansaneläkkeen ja eläkkeensaajan asumistuen arvioitua pienemmän saajamäärän vuoksi.

Muut muutokset hallinnonaloilla

Valtioneuvoston yhteisen toiminnan ja hankkeiden määrärahaan ehdotetaan 3 milj. euron korotusta.

Eläinlääkintähuoltolain nojalla kunnille maksettaviin korvauksiin ehdotetaan 5,6 milj. euron lisäystä maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla.

Lisätalousarvioesitykseen sisältyy useita aiemmin myönnettyjen määrärahojen uudelleenbudjetointeja eri hallinnonaloilla. Lisäksi arvonnäköveromenoja tarkennetaan nettona 38 milj. euroa suuremmiksi.

Tasapaino ja valtionvelka

Varsinaisten tulojen 144 milj. euron lisäys ja määrärahojen 163 milj. euron lisäys huomioon ottaen vuoden 2025 kolmas lisätalousarvioesitys lisää valtion nettolainanoton tarvetta 19 milj. eurolla. Valtion nettolainanotoksi v. 2025 arvioidaan n. 13,3 mrd. euroa. Valtionvelan määrän vuoden 2025 lopussa arvioidaan olevan n. 183 mrd. euroa, mikä on n. 64 % suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Budjettitalouden tuloarviot, määrärahat ja tasapaino, milj. euroa

	2024 Tilinpäätös	2025 Hyväksytty talousarvio (TA+LTA:t)	2025 Hallituksen esitys	2025 Yhteensä
Määrärahat yhteensä				
(pl. valtionvelan vähentäminen)	86 710	90 083	163	90 246
— Valtionvelan korot (pääluokka 36)	3 206	2 994	2	2 997
Tuloarviot yhteensä				
(pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	74 572	76 850	144	76 994
— Verotulot	64 442	66 971	-701	66 270
— Muut tulot	10 130	9 879	845	10 724
Nettolainanotto ja velanhallinta				
(mom. 15.03.01)	12 133	13 233	19	13 252
— Nettolainanotto	12 579	-	1 031	14 264
— Velanhallinta	-446	-	-1 012	-1 012

Vaalikauden kehys

Kehykseen luettavia menoja ehdotetaan lisättäväksi 164 milj. eurolla. Vuoden 2025 kehysmenojen taso olisi 77 796 milj. euroa. Kun huomioidaan kehyksen rakennemuutokset ja kehysmenojen lisäys, jää kuluva vuoden jakamattomaksi varaukseksi alle 0,1 milj. euroa.

Kehyksen hinta- ja rakennemuutokset, milj. euroa

Momentti	Asia	2025
22.02.01	Vuoden 2024 määrärahan uudelleenbudjetointi Presidentinlinnan ja Kultarannan kulunvalvonnan uusimiseen.	0,6
25.50.01 ja useita muita pääluokan 25 momentteja	Vaalipiirilautakuntien vuoden 2024 määrärahan uudelleenbudjetointi oikeusministeriön hallinnonalan usealle momentille. Vaalipiirilautakuntien momentille aiemmin tehtyt hallinnonalan sisäiset siirrot ovat ylittäneet toteutuneet kustannukset ja käyttämättä jäänyt osa siirrosta palautetaan alkuperäisille momenteille.	0,2
26.20.70	Vuoden 2021 määrärahan uudelleenbudjetointi kahden uuden ulkovartio-laivan hankintaan.	65,6
27.10.01	Ukrainalle annettava tuki. Kehyksen ulkopuolista menoa kehysäännön mukaisesti.	3,8
27.10.01	Vuoden 2024 määrärahan uudelleenbudjetointi Puolustusvoimien toimintamenojen tilausvaltuuteen.	11,6
27.10.18	Vuosien 2021 ja 2023 määrärahojen uudelleenbudjetointi puolustusmateriaalihankintoihin.	8,2
28.20.01 ja 28.99.99	Ajoitusmuutos sosiaaliseen ilmastorahastoon liittyvissä kuluissa. Rahaston hallinnointiin tarkoitettu tietojärjestelmäkehityshanke budjetoidaan jo vuodelle 2025, vaikka sosiaalisen ilmastorahaston kuluihin oli varauduttu kehysvarauksella vasta vuodelle 2026.	0,4

Kehyksen hinta- ja rakennemuutokset, milj. euroa

Momentti	Asia	2025
28.70.01, 28.70.02 ja 28.70.20	Vuoden 2023 määrärahan uudelleenbudjetointi toimintatapojen ja digitalisaation kehittämishankkeisiin.	3,3
29.20.21	Vuoden 2023 määrärahan uudelleenbudjetointi ylioppilastutkinnon kehittämiseen liittyviin hankkeisiin.	1,4
29.40.51	Ajoitusmuutos Suomen Akatemian tutkimusmäärärahojen maksatuksessa.	-15,0
30.20.49	Vuoden 2023 määrärahan uudelleenbudjetointi ravinnekierrätyksen edistämiseen biokaasutuotannolla.	1,9
31.10.77	EU:n CEF-tukea vastaava määräraha väylähankkeisiin. Läpivirtauserä, jota vastaava korvaus tuloutuu momentille 12.31.10.	0,1
32.01.41	Ajoitusmuutos kvanttietokoneen maksatuksissa.	-35,0
32.20.41	Ajoitusmuutos energiatuen maksatuksissa.	-148,1
32.20.41	Tekninen muutos. Joissain RRF-hankkeissa tavoitteet saavutetaan budjetoitua pienemmillä määrärahoilla, mikä ei kuitenkaan aiheuta tulonmenetyksiä. Kehystasoa nostetaan hankkeista käyttämättä jääviä määrärahoja vastaavasti, koska määrärahat on aiemmin käsitelty kehyksen ulkopuolisina menoina.	107,7
32.20.47	Ajoitusmuutos julkisen liikennesähkön ja -kaasun lataus- ja tankkausinfrastruktuurin hankkeiden maksatuksissa.	-1,0
32.30.64	Ajoitusmuutos kauden 2021—2027 rakennerahastovaltuuden sisällä.	-19,9
32.30.95	Vaikuttavuusinvestointien tuotonmaksuun vuodelle 2026 talousarvioesityksessä ehdotetun määrärahan aikaistaminen vuodelle 2025.	2,6
33.70.20	Vuoden 2023 määrärahan uudelleenbudjetointi rokotteiden hankintaan.	82,7
35.10.61	Vuoden 2023 määrärahan uudelleenbudjetointi ravinteiden kierrätyksen ja energiatehokkuuden avustushankkeisiin sekä Pien-Saimaan alueen kosteikkojen kunnostamiseen.	11,6
Yhteensä		82,7

Eduskunnan vuodelle 2025 hyväksymät määrärahat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain, euroa

Pääluokka	Hyväksytty talousarvio (TA+LTA:t)	Hallituksen esitys	Yhteensä
21. Eduskunta	147 890 000	-	147 890 000
22. Tasavallan presidentti	50 624 000	600 000	51 224 000
23. Valtioneuvoston kanslia	257 476 000	173 739 000	431 215 000
24. Ulkoministeriön hallinnonala	1 216 757 000	5 365 000	1 222 122 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	1 228 084 000	28 715 000	1 256 799 000
26. Sisäministeriön hallinnonala	2 366 563 000	87 226 000	2 453 789 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	6 712 264 000	28 849 000	6 741 113 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	40 284 322 000	28 002 000	40 312 324 000
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	8 610 569 000	31 539 000	8 642 108 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 648 636 000	17 672 000	2 666 308 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	4 053 112 000	5 595 000	4 058 707 000

Eduskunnan vuodelle 2025 hyväksymät määrärahat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain, euroa

32.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	3 664 176 000	-356 478 000	3 307 698 000
33.	Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	15 570 444 000	101 929 000	15 672 373 000
35.	Ympäristöministeriön hallinnonala	277 705 000	7 915 000	285 620 000
36.	Valtionvelan korot	2 994 233 000	2 350 000	2 996 583 000
Yhteensä		90 082 855 000	163 018 000	90 245 873 000

Eduskunnan vuodelle 2025 hyväksymät tuloarviot ja nyt ehdotettavat tuloarvioiden muutokset osastoittain, euroa

Osasto		Hyväksytty talousarvio (TA+LTA:t)	Hallituksen esitys	Yhteensä
11.	Verot ja veronluonteiset tulot	66 971 150 000	-701 000 000	66 270 150 000
12.	Sekalaiset tulot	7 209 572 000	609 776 000	7 819 348 000
13.	Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	2 592 111 000	235 000 000	2 827 111 000
15.	Lainat (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	77 186 000	-	77 186 000
Yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)		76 850 019 000	143 776 000	76 993 795 000
15.03.01	Nettolainanotto ja velanhallinta	13 232 836 000	19 242 000	13 252 078 000
Yhteensä		90 082 855 000	163 018 000	90 245 873 000

Vuoden 2025 III lisätalousarvio

TULOARVIOT

Osasto 11	€
11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	-701 000 000
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot	-54 000 000
01. Ansio- ja pääomatuloverot, vähennystä	-101 000 000
03. Korkotulojen lähdevero, lisäystä	47 000 000
04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut	-422 000 000
01. Arvonlisävero, vähennystä	-427 000 000
03. Apteekkivero, lisäystä	5 000 000
08. Valmisteverot	-252 000 000
01. Tupakkaverot, vähennystä	-60 000 000
04. Alkoholijuomaverot, vähennystä	-86 000 000
07. Energiaverot, vähennystä	-106 000 000
10. Muut verot	27 000 000
05. Varainsiirtovero, lisäystä	27 000 000
09. Kaivosmineraalivero	—

Osasto 12

13

19. Muut veronluonteiset tulot

—

09. Muut verotulot

—

Osasto 12**12. SEKALAISET TULOT****609 776 000****24. Ulkoministeriön hallinnonala****-900 000**

99. Ulkoministeriön hallinnonalan tulot, vähennystä

-900 000

25. Oikeusministeriön hallinnonala**17 000 000**

10. Tuomioistuintulot, lisäystä

7 000 000

20. Ulosottomaksut, lisäystä

10 000 000

99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot

—

27. Puolustusministeriön hallinnonala**32 426 000**

99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä

32 426 000

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala**650 000**

14. Tulot positiivisen luottotietorekisterin käyttömaksuista, vähennystä

-1 550 000

51. Muiden eläkelaitosten puolesta maksettujen eläkemenojen hyvitykset, lisäystä

2 200 000

29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala**38 500 000**

50. Rahoitusosuudet Opetushallituksen toimeenpanemiin ohjelmiin, lisäystä

38 500 000

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala**26 100 000**

10. Hallinnonalan virastojen tulot, lisäystä

26 100 000

39. Muut sekalaiset tulot**496 000 000**

02. Verotukseen liittyvät korkotulot, lisäystä

96 000 000

04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset, lisäystä

400 000 000

Osasto 13

13. KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON TULOÜTUKSET	235 000 000
03. Osinkotulot ja osakkeiden myyntitulot	235 000 000
01. Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot, lisäys- tä	235 000 000

Osasto 15

15. LAINAT	19 242 000
03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	19 242 000
01. Nettolainanotto ja velanhallinta, lisäystä	19 242 000

Tuloarvioiden kokonaismäärä:**163 018 000**

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 22		€
22. TASAVALLAN PRESIDENTTI		600 000
02. Tasavallan presidentin kanslia		600 000
01. Tasavallan presidentin kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		600 000

Pääluokka 23		
23. VALTIONEUVOSTON KANSLIA		173 739 000
01. Hallinto		3 739 000
01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		3 739 000
10. Omistajaohjaus		170 000 000
87. Pääomasijoitus Finnish Minerals Group Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)		170 000 000
88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)		—

Pääluokka 24		
24. ULKOMINISTERIÖN HALLINNONALA		5 365 000
01. Ulkoasiainhallinto		5 365 000
29. Ulkoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä		5 365 000
10. Kriisinhallinta		—
20. Suomalaisien kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)		—

Pääluokka 25

25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	28 715 000
01. Ministeriö ja hallinto	16 818 000
03. Oikeushallinnon erityisviranomaiset -viraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	9 000
05. Oikeusrekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	9 000
20. Erityismenot (arviomääräraha), lisäystä	7 300 000
29. Oikeusministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä	9 500 000
10. Tuomioistuimet	89 000
02. Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-3 500 000
03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	3 589 000
15. Oikeuspalvelut	11 745 000
01. Oikeuspalveluviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-3 955 000
50. Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset (arviomääräraha), lisäystä	15 700 000
20. Ulosotto	27 000
01. Ulosottolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	27 000
30. Syyttäjät	27 000
01. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	27 000
40. Rangaistusten täytäntöönpano	9 000
01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	9 000
50. Vaalimenot	—
01. Vaalipiirilautakuntien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	—

Pääluokka 26

26. SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	87 226 000
01. Hallinto	20 364 000
01. Sisäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä .	-25 000
26. EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan ohjelmakaudella 2021—2027 (siirtomääräraha 3 v)	—
27. EU:n pelastuspalvelumekanismi CBRN-varastointi (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	364 000
29. Sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä	20 000 000
66. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksusuudet ulkomaille (arviomääräraha), lisäystä	25 000
20. Rajavartiolaitos	65 562 000
70. Rajavartiolaitoksen investoinnit (siirtomääräraha 5 v), lisäystä	65 562 000
40. Maahanmuutto	1 300 000
01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 300 000

Pääluokka 27

27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	28 849 000
01. Puolustuspolitiikka ja hallinto	5 000 000
01. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	5 000 000
10. Sotilaallinen maanpuolustus	23 789 000
01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	21 585 000
18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 5 v), lisäystä	2 204 000
30. Sotilaallinen kriisinhallinta	60 000
95. Kurssivaihtelut (arviomääräraha), lisäystä	60 000

Pääluokka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	28 002 000
01. Hallinto	-107 000
20. Valtion kiinteistöstrategian toteuttaminen (arviomääräraha), vähennystä	-107 000
10. Verotus ja tulli	13 006 000
01. Verohallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	6 000
63. Takaisin maksetut verot (arviomääräraha), lisäystä	13 000 000
20. Palvelut valtioyhteisölle	360 000
01. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	360 000
30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto	6 900 000
03. Digi- ja väestötietoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	6 900 000
40. Valtion alue- ja paikallishallinto	-100 000
01. Aluehallintoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-100 000
50. Eläkkeet ja korvaukset	2 200 000
63. Muiden eläkelaitosten vastattavaksi kuuluvat eläkemenot (arviomääräraha), lisäystä	2 200 000
70. Valtionhallinnon kehittäminen	3 331 000
01. Toimintatapojen ja digitalisaation kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 331 000
02. Valtion talous-, henkilöstö- ja toimitilahallinnon tietojärjestelmät (siirtomääräraha 3 v)	—
20. Tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	—
80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle	-88 000
30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha), vähennystä	-88 000
89. Hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän rahoitus	2 500 000
32. Hyvinvointialueiden lisärahoitus (arviomääräraha), lisäystä	2 500 000

Pääluokka 29

29. OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA	31 539 000
01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot	40 970 000
05. Suomen Akatemian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä .	670 000
11. Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 800 000
31. Eräät Opetushallituksen menot ja avustukset (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	38 500 000
10. Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus ja vapaa sivistystyö	—
20. Perusopetuksen, varhaiskasvatuksen ja vapaan sivistystyön yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-21 000
51. Valtionavustus järjestöille (kiinteä määräraha), lisäystä	21 000
20. Ammatillinen koulutus ja lukiokoulutus	1 395 000
21. Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 395 000
40. Korkeakouluopetus ja tutkimus	-15 670 000
51. Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (arviomääräraha), vähennystä	-15 000 000
56. Tiedepoliittisten tavoitteiden edistäminen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-670 000
70. Opintotuki	4 600 000
55. Opintoraha ja asumislisä (arviomääräraha), lisäystä	8 100 000
57. Korkeakouluopiskelijoiden ateriatuki (arviomääräraha), vähennystä	-2 000 000
59. Koulumatkatuki (arviomääräraha), vähennystä	-1 500 000
80. Taide ja kulttuuri	244 000
51. Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille (arviomääräraha), lisäystä	179 000
95. Kulttuuriympäristön suojelusta aiheutuvat menot (arviomääräraha), lisäystä	65 000

Pääluokka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	17 672 000
01. Hallinto ja tutkimus	-1 000 000
01. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-1 000 000
05. Luonnonvarakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	—
10. Maaseudun kehittäminen	—
40. Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset (siirtomääräraha 3 v)	—
64. EU:n ja valtion rahoitusosuus alueelliseen ja paikalliseen maaseudun kehittämiseen (siirtomääräraha 3 v)	—
20. Maa- ja elintarviketalous	18 506 000
01. Ruokaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 006 000
20. Eläinlääkintähuolto ja kasvintuhoojien torjunta (arviomääräraha), lisäystä	5 600 000
40. Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (siirtomääräraha 2 v) ...	—
41. EU-tulotuki ja EU-markkinatuki (arviomääräraha), lisäystä	10 000 000
46. EU-rahoitteinen ruokaketjun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v) ...	—
49. Alkutuotannon tuotantopanostamavaraisuuden lisääminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 900 000
62. Eräät valtionavustukset (siirtomääräraha 2 v)	—
40. Luonnonvaratalous	166 000
40. Eräät luonnonvaratalouden korvaukset (arviomääräraha), lisäystä .	166 000
70. Maanmittaus ja asunto-osakkeiden kirjaaminen	—
40. Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot (siirtomääräraha 2 v)	—

Pääluokka 31

31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	5 595 000
01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot	4 243 000
01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-60 000
02. Liikenne- ja viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-697 000

Pääluokka 32

21

29. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä	5 000 000
10. Liikenne- ja viestintäverkot	-6 900 000
76. Maa- ja vesialueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha), vähennystä	-10 000 000
77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	3 100 000
20. Liikenteen ja viestinnän palvelut	8 252 000
43. Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantaminen (arviomääräraha), lisäystä	7 500 000
51. Avustukset liikenteen ja viestinnän palveluihin (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	752 000

Pääluokka 32

32. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA	-356 478 000
01. Hallinto	-33 619 000
02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	896 000
03. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .	—
41. Erityisavustus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n tutkimusinfrastruktuuriin (arviomääräraha), vähennystä	-34 950 000
51. Valtion osuus merimiespalvelutoiminnasta (arviomääräraha), lisäystä	400 000
95. Eräät oikeudenkäyntikulut ja korvaukset (arviomääräraha), lisäystä	35 000
20. Uudistuminen ja vähähiilisyys	-315 727 000
40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha), vähennystä	-9 155 000
41. Energiatuki (arviomääräraha), vähennystä	-293 291 000
42. Puhtaan energian Suomen -kärkihankkeet (arviomääräraha)	—
44. Suomen elpymis- ja palautumisvälineen mukainen investointituki vähähiilisen vedyn ja hiilidioksidin talteenoton ja hyödyntämisen edistämiseen (arviomääräraha), vähennystä	-38 850 000
46. Laivanrakennuksen innovaatiotuki (arviomääräraha)	—
47. Julkisen liikennesähkön ja -kaasun lataus- ja tankkausinfrastruktuurin edistäminen (arviomääräraha), vähennystä	-2 334 000
48. Uusiutuvan energian tuotantotuki (arviomääräraha), lisäystä	23 903 000
83. Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan (arviomääräraha), lisäystä	5 000 000
87. Pääomallainat teollisuuden uudistumiseen ja yritysveltoisten liiketoimintaekosysteemien kehittämiseen (arviomääräraha), vähennystä .	-1 000 000

30. Työllisyys ja yrittäjyys	-22 132 000
40. Alueiden kestävä kasvun ja elinvoiman tukeminen (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-5 000 000
42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha), lisäystä	300 000
50. Valtionavustus nuorten rekrytointitukeen (siirtomääräraha 2 v)	30 000 000
51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v)	—
52. Palkkaturva (arviomääräraha), lisäystä	10 000 000
64. EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin (arviomääräraha), vähennystä	-60 000 000
95. Vaikuttavuusinvestointien tuotonmaksu (arviomääräraha), lisäystä	2 568 000
40. Yritysten erityisrahoitus	-10 000 000
47. Finnvera Oyj:n tappiokorvaukset (arviomääräraha), vähennystä	-10 000 000
50. Kotoutuminen ja kansainvälinen osaaminen	25 000 000
30. Valtion korvaukset kotoutumisen edistämisestä (arviomääräraha), lisäystä	25 000 000

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	101 929 000
01. Hallinto	3 589 000
04. Valtion mielisairaaloiden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	25 000
05. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisten lastensuojeluyksiköiden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	64 000
06. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisen vankiterveydenhuollon yksikön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	900 000
08. Vankiterveydenhuollon yksikön ulkopuoliset terveystalvelut (arviomääräraha), lisäystä	2 600 000
02. Valvonta	1 975 000
09. Lääkeasioiden tiekartan toimeenpano (siirtomääräraha 3 v)	—
20. Oikeuslääketieteellisen kuolemansyynt selvittämisen menot (arviomääräraha), lisäystä	1 975 000
03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta	-125 000
04. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	235 000
63. Eräät erityishankkeet (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-360 000

Pääluokka 35

23

10. Perhe- ja asumiskustannusten tasaus, perustoimeentulotuki ja eräät palvelut	-75 000 000
54. Asumistuki (arviomääräraha), vähennystä	-75 000 000
20. Työttömyysturva	21 890 000
31. Valtion korvaus hyvinvointialueille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä (arviomääräraha), vähennystä	-12 000 000
50. Valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta (arviomääräraha), lisäystä	33 000 000
55. Valtionosuudet Työllisyysrahastolle (arviomääräraha), lisäystä	890 000
40. Eläkkeet	-37 300 000
51. Valtion osuus maatalousyrittäjän eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä	-8 000 000
52. Valtion osuus yrittäjän eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha), lisäystä	19 700 000
53. Valtion korvaus lapsen hoidon ja opiskelun ajalta kertyvästä eläkkeestä (arviomääräraha), lisäystä	1 000 000
60. Valtion osuus kansaneläkelaista ja eräistä muista laeista johtuvista menoista (arviomääräraha), vähennystä	-50 000 000
60. Sosiaali- ja terveydenhuollon tukeminen	104 200 000
34. Valtion korvaus erinäisistä terveydenhuollon kustannuksista (arviomääräraha), vähennystä	-100 000
38. Valtion korvaus Puolustusvoimien terveydenhuollon valmiuden ja varautumisen kustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)	104 300 000
70. Terveiden ja toimintakyvyn edistäminen	82 700 000
20. Rokotteiden hankinta (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	82 700 000

Pääluokka 35

35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	7 915 000
01. Ympäristöhallinnon toimintamenot	-2 685 000
01. Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä	-750 000
29. Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), vähennystä	-1 935 000

Pääluokka 36

10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu	11 550 000
20. Ympäristövahinkojen ehkäiseminen ja jälkihoito (siirtomääräraha 3 v)	—
61. Vesien- ja ympäristönhoidon tukeminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	11 550 000
20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen	-950 000
56. Avustukset asuinrakennusten öljy- ja kaasulämmityksestä luopumiseksi (siirtomääräraha 3 v), vähennystä	-950 000

Pääluokka 36

36. VALTIONVELAN KOROT	2 350 000
09. Muut menot valtionvelasta	2 350 000
20. Palkkiot ja muut menot valtionvelasta (arviomääräraha), lisäystä ..	2 350 000

Määrärahojen kokonaismäärä:**163 018 000**

TULOARVIOT

Osasto 11

VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

01. Ansio- ja pääomatuloverot

Momentilta vähennetään 101 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu ennustettua pienemmistä kertymistä sekä veropohjaennusteen alenemisesta.

2025 III lisätalousarvio	-101 000 000
2025 II lisätalousarvio	-98 000 000
2025 talousarvio	26 746 000 000
2024 tilinpäätös	25 677 724 023
2023 tilinpäätös	24 589 546 494

03. Korkotulojen lähdevero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 47 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu ennakoitua suuremmista kertymätiedoista sekä veropohjaenusteen päivittymisestä.

2025 III lisätalousarvio	47 000 000
2025 talousarvio	406 000 000
2024 tilinpäätös	304 560 629
2023 tilinpäätös	45 645 093

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut*01. Arvonlisävero*

Momentilta vähennetään 427 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennyksestä 257 000 000 euroa aiheutuu ennakoitua pienemmistä arvonlisäveron kertymätiedoista, 104 000 000 euroa makrotaloudellisen tilannearvion päivittymisestä ja 66 000 000 euroa vaikutusarvioiden tarkentumisesta ja teknisistä korjauksista.

2025 III lisätalousarvio	-427 000 000
2025 II lisätalousarvio	-272 000 000
2025 talousarvio	23 591 000 000
2024 tilinpäätös	21 558 029 290
2023 tilinpäätös	21 404 692 530

03. Apteekkivero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 5 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu apteekkien liikevaihtoon perustuvan ennakoidun apteekkiveron kertymisen tarkentumisesta.

2025 III lisätalousarvio	5 000 000
2025 II lisätalousarvio	16 000 000
2025 talousarvio	200 000 000
2024 tilinpäätös	206 437 577
2023 tilinpäätös	218 210 247

08. Valmisteverot*01. Tupakkaverot*

Momentilta vähennetään 60 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu veronkannon ajoitukseen ja verovelvollisten verollisten varastojen kokoihin liittyvistä muutoksista.

2025 III lisätalousarvio	-60 000 000
2025 I lisätalousarvio	361 000 000
2025 talousarvio	677 000 000
2024 tilinpäätös	992 061 214
2023 tilinpäätös	1 156 229 725

04. Alkoholijuomaverot

Momentilta vähennetään 86 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu ennakoitua pienemmästä alkoholinkulutuksesta ja siten veropohjan pienenemisestä vuosina 2024 ja 2025.

2025 III lisätalousarvio	-86 000 000
2025 talousarvio	1 489 000 000
2024 tilinpäätös	1 446 482 968
2023 tilinpäätös	1 463 058 148

07. Energiaverot

Momentilta vähennetään 106 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu pääosin ennakoitua pienemmästä työkone- ja lämmityspolttoaineiden sekä sähkön verollisesta kulutuksesta loppuvuoden 2024 ja alkuvuoden 2025 aikana. Ennakoitua alempaan verolliseen kulutukseen on vaikuttanut erityisesti normaalia pienempi lämmitystarve.

2025 III lisätalousarvio	-106 000 000
2025 talousarvio	3 969 000 000
2024 tilinpäätös	4 161 641 430
2023 tilinpäätös	4 238 883 419

10. Muut verot

05. Varainsiirtovero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 27 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu ennakoitua suuremmista kertymätiedoista sekä veropohjaenusteen päivittämisestä.

2025 III lisätalousarvio	27 000 000
2025 talousarvio	604 000 000
2024 tilinpäätös	575 648 662
2023 tilinpäätös	608 766 074

09. Kaivosmineraalivero

Momentin perusteluja täydennetään siten, että tuloarvio budjetoidaan maksuperusteisena pois lukien tuloarvioon kohdistuvat oikaisut, jotka kirjataan verotuksen oikaisupäätöksen perusteella.

Selvitysosa: Momentille ei edellä olevan johdosta arvioida kertyvän lisäystä.

2025 III lisätalousarvio	—
2025 talousarvio	13 000 000
2024 tilinpäätös	—

19. Muut veronluonteiset tulot

09. Muut verotulot

Momentin perusteluja täydennetään siten, että momentille tuloutetaan myös lakiin sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisista voittoveroista (363/2023) perustuvat tulot.

Selvitysosa: Lakia on sovellettu verovuodelta 2023 toimitettavassa verotuksessa. Sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisen voittoveron verovuoden 2023 toimitettavaan verotukseen on aiemmin käytetty momenttia 11.01.05. Momentti ei enää sisälly vuoden 2025 talousarvioon ja tältä osin verotulot käsitellään 1.1.2025 alkaen tällä momentilla. Verovuoteen 2023 liittyviä oikaisupyyntöjä voi tulla ainakin vuoteen 2027 asti.

Momentille ei edellä olevan johdosta arvioida kertyvän lisäystä.

2025 III lisätalousarvio	—
2025 talousarvio	7 410 000
2024 tilinpäätös	9 569 113
2023 tilinpäätös	19 272 421

Osasto 12

SEKALAISET TULOT

24. Ulkoministeriön hallinnonala

99. Ulkoministeriön hallinnonalan tulot

Momentilta vähennetään 900 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu arvioitua pienemmistä viisumien käsittelymaksutulosta Suomen edustustoista. Viisumikäsittelymaksutuloja arvioidaan v. 2025 kertyvän n. 8,1 milj. euroa.

2025 III lisätalousarvio	-900 000
2025 II lisätalousarvio	1 805 000
2025 talousarvio	32 428 000
2024 tilinpäätös	43 808 706
2023 tilinpäätös	35 163 342

25. Oikeusministeriön hallinnonala

10. Tuomioistuintulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 7 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu arvioitua suuremmasta maksutulojen kertymästä.

2025 III lisätalousarvio	7 000 000
2025 talousarvio	39 750 000
2024 tilinpäätös	43 692 499
2023 tilinpäätös	38 996 521

20. Ulosottomaksut

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 10 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu arvioitua suuremmasta maksutulojen kertymästä.

2025 III lisätalousarvio	10 000 000
2025 talousarvio	87 000 000
2024 tilinpäätös	90 614 626
2023 tilinpäätös	88 562 985

99. Oikeusministeriön hallinnonalan muut tulot

Momentin perusteluja täydennetään siten, että momentille tuloutetaan maksujen perintään liittyvät liittännäiset tulot.

Selvitysosa: Momentille tuloutetaan sellaiset oikeusministeriön hallinnonalan kirjanpitoyksiköiden maksujen perintään liittyvät tulot, joita ei voida tulouttaa muille momenteille.

Momentille ei edellä olevan johdosta arvioida kertyvän lisäystä.

2025 III lisätalousarvio	—
2025 talousarvio	2 750 000
2024 tilinpäätös	2 968 149
2023 tilinpäätös	2 556 408

27. Puolustusministeriön hallinnonala*99. Puolustusministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 32 426 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 10 000 000 euroa aiheutuu FMS-korkotulojen tarkentumisesta, 22 400 000 euroa Euroopan rauhanrahaston vuoden 2025 takaisinmaksuista ja 26 000 euroa so-tilaallisen kriisinhallinnan operaatioiden kurssitoiminnan tarkentuneista kurssimaksuista.

FMS-korkotuottojen määrä on arvioitu laatimisajankohdan mukaisen korkotason perusteella.

2025 III lisätalousarvio	32 426 000
2025 II lisätalousarvio	-7 000 000
2025 I lisätalousarvio	97 000 000
2025 talousarvio	167 305 000
2024 tilinpäätös	176 004 524
2023 tilinpäätös	41 992 471

28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

14. Tulot positiivisen luottotietorekisterin käyttömaksuista

Momentilta vähennetään 1 550 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu positiivisen luottotietorekisterin kustannusten myöhentymisestä ja vastaavasta tulojen alenemisesta vuonna 2025.

2025 III lisätalousarvio	-1 550 000
2025 talousarvio	9 750 000
2024 tilinpäätös	5 200 546

51. Muiden eläkelaitosten puolesta maksettujen eläkemenojen hyvitykset

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 2 200 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu momentilta rahoitettavan eläkemenon ennakoitua suuremmasta kasvusta vuonna 2025.

2025 III lisätalousarvio	2 200 000
2025 talousarvio	374 113 000
2024 tilinpäätös	352 243 492
2023 tilinpäätös	330 149 945

29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala

50. Rahoitusosuudet Opetushallituksen toimeenpanemiin ohjelmiin

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 38 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu EU:n, Pohjoismaiden ministerineuvoston ja muiden rahoittajien rahoitusosuuksilla toimeenpantavien kansainvälistymistä edistävien ohjelmien tulojen tarkentumisesta.

2025 III lisätalousarvio	38 500 000
2025 II lisätalousarvio	87 100 000

31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

10. Hallinnonalan virastojen tulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 26 100 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on EU:n myöntämien CEF-tukien maksatuksia väyläverkon kehittämishankkeille. Vastaavat menot on budjetoitu momentille 31.10.77.

2025 III lisätalousarvio	26 100 000
2025 II lisätalousarvio	5 000 000
2025 talousarvio	24 600 000
2024 tilinpäätös	57 675 979
2023 tilinpäätös	34 367 830

39. Muut sekalaiset tulot

02. Verotukseen liittyvät korkotulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 96 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu toteutumatietojen perusteella tarkentuneesta ennusteesta ja viitekorkomuutoksesta.

2025 III lisätalousarvio	96 000 000
2025 talousarvio	79 000 000
2024 tilinpäätös	133 410 676
2023 tilinpäätös	84 609 478

04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 400 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu käyttämättä jäävien siirtomäärärahojen arvion tarkentumisesta.

2025 III lisätalousarvio	400 000 000
2025 II lisätalousarvio	200 000 000
2025 talousarvio	300 000 000
2024 tilinpäätös	1 046 421 945
2023 tilinpäätös	11 299 970 241

Osasto 13

KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET

03. Osinkotulot ja osakkeiden myyntitulot

01. Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 235 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu tarkentuneesta omaisuustuloarviosta ja perustuu tehtyihin yhtiökokouspäätöksiin. Osinkoja ja pääomanpalautuksia arvioidaan kertyvän vuonna 2025 yhteensä 1 937 milj. euroa.

2025 III lisätalousarvio	235 000 000
2025 talousarvio	1 702 000 000
2024 tilinpäätös	1 451 692 920
2023 tilinpäätös	1 568 732 996

Osasto 15

LAINAT

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

01. Nettolainanotto ja velanhallinta

Momentille merkitään lisäystä 19 242 000 euroa.

Selvitysosa: Tuloarvion muutoksessa on otettu huomioon velanhallinnan erien lisäyksenä emissiovoittoihin ja -tappioihin yhteensä 1 012 000 000 euroa.

Edellä mainittujen muutosten ja tässä lisätalousarvioesityksessä ehdotettujen tuloarvioiden ja määrärahojen muutosten johdosta nimellisarvoiseen nettolainanottoon voidaan merkitä lisäystä 1 031 242 000 euroa, jolloin nimellisarvoisen nettolainanoton määrä vuonna 2025 on 14 264 078 000 euroa.

Velanhallinnan erät mukaan lukien nettotulojen määrä vuonna 2025 on 13 252 078 000 euroa.

Tulot ja menot (milj. euroa)

Nimellisarvoinen nettolainanotto	14 264
Emissiovoitot	20
Emissiotappiot	-1 032
Nettotulot	13 252
2025 III lisätalousarvio	19 242 000
2025 II lisätalousarvio	943 762 000
2025 I lisätalousarvio	-210 947 000
2025 talousarvio	12 500 021 000
2024 tilinpäätös	12 133 274 864
2023 tilinpäätös	12 697 725 659

MÄÄRÄRAHAT

Pääluokka 22 TASAVALLAN PRESIDENTTI

02. Tasavallan presidentin kanslia

01. Tasavallan presidentin kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 600 000 euroa.

Vuoden 2024 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 600 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia ja aiheutuu Presidentinlinnan ja Kultarannan kulunvalvonnan uusimisesta.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2025 III lisätalousarvio	600 000
2025 II lisätalousarvio	668 000
2025 talousarvio	9 146 000
2024 tilinpäätös	9 577 000
2023 tilinpäätös	8 871 000

Pääluokka 23

VALTIONEUVOSTON KANSLIA

01. Hallinto

01. Valtioneuvoston kanslian toimintamenot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 739 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 10 000 000 euroa valtioneuvoston yhteiseen hallitusohjelman ja hallituksen tekemien linjausten toimeenpanoon.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 741 000 euroa siirtona momentilta 35.01.01 Valtion tukeman asuntorakentamisen keskuksen (Varke) tukipalvelu- ja vuokratilaisuuksiin, 5 000 euroa siirtona momentilta 31.01.01 ja 9 000 euroa siirtona momentilta 35.01.01 matkustuksen neuvontaan ja tukeen, 3 000 000 euroa valtioneuvoston yhteisen hallitusohjelman ja hallituksen tekemien linjausten toimeenpanoon sekä vähennyksenä 16 000 euroa yhden viran palkkaus- ja muiden menojen siirtona momentille 27.10.01.

2025 III lisätalousarvio	3 739 000
2025 II lisätalousarvio	2 685 000
2025 talousarvio	155 156 000
2024 tilinpäätös	170 353 000
2023 tilinpäätös	155 283 000

10. Omistajaohjaus

87. Pääomasijoitus Finnish Minerals Group Oy:lle (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 170 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Finnish Minerals Group Oy:n oman pääoman ehtoiseen rahoitukseen.

Vuoden 2023 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 170 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määräraha on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia.

Finnish Minerals Group Oy (FMG) on valtion kokonaan omistama erityistehtäväyhtiö, jonka tehtävänä on varmistaa itse tai yhteistyökumppanien kanssa, että toimialallaan Suomelle tärkeiden luonnonvarojen omistus on riittävässä määrin kotimaisissa käsissä, ja että Suomeen syntyy akkuarvoketjuun olennaisesti kuuluvaa korkean jalostusasteen yritystoimintaa. FMG:n toiminnan tarkoituksena on edesauttaa omistamiensa yhtiöiden kehitystä ja kasvua aktiivisen omistajuuden keinoin.

FMG:n omistuksessa olevilla yhtiöillä tulee olla Suomen talouden kannalta tärkeä rooli, sekä perusteltavissa oleva rooli kotimaisessa kaivosteollisuudessa tai kotimaisessa akkuarvoketjussa taikka näihin kiinteästi liittyvissä toiminnoissa.

Eurooppaan on muodostumassa akkuteollisuuden arvoketju, joka rakentuu erityisesti suurista investoinneista prekursori-, katodiaktiivimateriaali- ja akkukennnotuotantoon sekä investoinneista kierrätysratkaisuihin. Tehtävänsä mukaisesti Finnish Minerals Group Oy:n tavoitteena on edistää alan investointeja Suomeen.

Määrärahaa on tarkoitus käyttää Finnish Minerals Group Oy:n oman toiminnan rahoittamiseen sekä salkkuyhtiöiden ja muiden akkuarvoketjun hankkeiden kehittämiseen.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentin nimike on muutettu.

2025 III lisätalousarvio	170 000 000
2023 tilinpäätös	340 000 000

88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että valtio saa luopua omistuksestaan kokonaan Valmet Automotive Oyj:ssä, Gov Holding Oy:ssä ja IC Holding Oy:ssä.

Selvitysosa: Valmet Automotive Oyj:n omistamiseen liittyy ainoastaan finanssi-intressi. IC Holding Oy ja Gov Holding Oy ovat luonteeltaan väliaikaisia projektikohtaisia yhtiöitä. IC Holding Oy:n ja sen omistuksessa olevien Ioncor Oy:n osakkeiden siirto valtiolta Finnish Minerals Group Oy:lle edellyttää, että valtiolla on valtuudet luopua IC Holding Oy:n omistuksesta kokonaan. Omistusrajamuutokset edellyttävät eduskunnan suostumusta valtion yhtiöomistuksesta ja omistajaohjauksesta annetun lain (1368/2007) 3 §:n mukaisesti.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2025 III lisätalousarvio	—
2025 talousarvio	3 700 000
2024 tilinpäätös	5 500 000
2023 tilinpäätös	5 700 000

Pääluokka 24

ULKOMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ulkoasiainhallinto

29. Ulkoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 5 365 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Business Finlandin ja ulkoministeriön välisestä palvelusopimuksesta. Sopimus liittyy Business Finlandilta ulkoministeriölle siirtyvän ulkomaan toiminnan järjestämiseen v. 2025.

2025 III lisätalousarvio	5 365 000
2025 talousarvio	15 109 000
2024 tilinpäätös	13 854 439
2023 tilinpäätös	14 386 590

10. Kriisinhallinta

20. Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

01.	EU:n taisteluosastojen koulutus- ja valmiusmenot	24 000
04.	Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	6 223 000
05.	Yhteiset menot	6 279 000
09.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, kansallisesta kriisinhallinnan veteraanikortista aiheutuviin menoihin, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	6 502 000
11.	EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	1 554 000
14.	Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	20 691 000
18.	Irakin koulutusoperaation menot	450 000
23.	Naton Irakin koulutusoperaation menot	759 000
24.	EUNAVFOR MED, Irini-operaation menot	1 929 000
25.	EUMAM/Mosambikin koulutusoperaation menot	614 000
26.	EUMAM/Ukrainan koulutusoperaation menot	6 177 000

Käyttösuunnitelma (euroa)

27.	EUNAVFOR ASPIDES -operaation menot	709 000
28.	Prosperity Guardian -operaation menot	61 000
29.	YK:n rauhanturvaamisen hankkeet	400 000
30.	NSATU/ NATO Security Assistance and Training for Ukraine	708 000
Yhteensä		53 080 000

Selvitysosa: Käyttösuunnitelmakohdan 14. lisäys aiheutuu operaation henkilöstökustannusten noususta palkankorotusten 1.7.2025 johdosta. Käyttösuunnitelmakohdan 30. lisäys aiheutuu operaation vahvuuden noususta kahdesta kuuteen sotilaaseen.

Lisäykset katetaan käyttösuunnitelmakohdan 09. vähennyksellä.

Muutokset käyttösuunnitelmaan (euroa)

09.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, kansallisesta kriisinhallinnan veteraanikortista aiheutuviin menoihin, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	-700 000
14.	Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	+500 000
30.	NSATU/ NATO Security Assistance and Training for Ukraine	+200 000
Yhteensä		-

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2025 III lisätalousarvio	—
2025 II lisätalousarvio	—
2025 talousarvio	53 080 000
2024 tilinpäätös	50 538 847
2023 tilinpäätös	46 395 834

Pääluokka 25

OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ministeriö ja hallinto

03. Oikeushallinnon erityisviranomaiset -viraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 9 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on momentilta 25.50.01 peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia.

2025 III lisätalousarvio	9 000
2025 II lisätalousarvio	176 000
2025 talousarvio	20 744 000
2024 tilinpäätös	18 189 000
2023 tilinpäätös	13 557 000

05. Oikeusrekisterikeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 9 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on momentilta 25.50.01 peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia.

2025 III lisätalousarvio	9 000
2025 II lisätalousarvio	91 000
2025 talousarvio	8 548 000
2024 tilinpäätös	10 060 000
2023 tilinpäätös	10 442 000

20. Erityismenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 7 300 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu tuomioistuinten oikeudenkäyntimenettelyyn liittyvien käännös- ja tulkkauspalvelujen kasvusta.

2025 III lisätalousarvio	7 300 000
2025 talousarvio	13 943 000
2024 tilinpäätös	19 958 756
2023 tilinpäätös	15 619 838

29. Oikeusministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 9 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu oikeusministeriön hallinnonalan toiminnan volyymin kasvusta.

2025 III lisätalousarvio	9 500 000
2025 talousarvio	57 000 000
2024 tilinpäätös	61 571 386
2023 tilinpäätös	54 511 475

10. Tuomioistuimet

02. Korkeimman hallinto-oikeuden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 3 500 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 25.10.03 hallintotuomioistuinten resursseihin.

2025 III lisätalousarvio	-3 500 000
2025 II lisätalousarvio	116 000
2025 talousarvio	15 010 000
2024 tilinpäätös	13 370 000
2023 tilinpäätös	12 187 000

03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 589 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 3 500 000 euroa on siirtoa momentilta 25.10.02 hallintotuomioistuinten resursseihin ja 89 000 euroa on momentilta 25.50.01 peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia.

2025 III lisätalousarvio	3 589 000
2025 II lisätalousarvio	2 766 000
2025 talousarvio	346 169 000
2024 tilinpäätös	329 864 000
2023 tilinpäätös	304 832 000

15. Oikeuspalvelut

01. Oikeuspalveluviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 3 955 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää rikos- ja riita-asioiden sovittelun siirron valmistelumenoihin.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 45 000 euroa momentilta 25.50.01 peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointina ja vähennyksenä 4 000 000 euroa siirtona momentille 25.15.50.

2025 III lisätalousarvio	-3 955 000
2025 II lisätalousarvio	837 000
2025 talousarvio	95 903 000
2024 tilinpäätös	92 714 000
2023 tilinpäätös	91 136 000

50. Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 15 700 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu oikeusapulain mukaisten yksityisten oikeusavustajien korvausten kasvusta, mistä 4 000 000 euroa on siirtoa momentilta 25.15.01.

2025 III lisätalousarvio	15 700 000
2025 talousarvio	80 410 000
2024 tilinpäätös	83 301 759
2023 tilinpäätös	83 899 483

20. Ulosotto

01. Ulosottolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 27 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on momentilta 25.50.01 peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia.

2025 III lisätalousarvio	27 000
2025 II lisätalousarvio	988 000
2025 talousarvio	110 856 000
2024 tilinpäätös	109 862 000
2023 tilinpäätös	112 132 000

30. Syyttäjät

01. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 27 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on momentilta 25.50.01 peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia.

2025 III lisätalousarvio	27 000
2025 II lisätalousarvio	601 000
2025 talousarvio	64 619 000
2024 tilinpäätös	63 051 000
2023 tilinpäätös	59 038 000

40. Rangaistusten täytäntöönpano

01. Rikosseuraamuslaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 9 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on momentilta 25.50.01 peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia.

2025 III lisätalousarvio	9 000
2025 II lisätalousarvio	9 791 000
2025 talousarvio	294 201 000
2024 tilinpäätös	284 492 000
2023 tilinpäätös	250 626 000

50. Vaalimenot

01. Vaalipiirilautakuntien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Vuoden 2024 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 215 000 euroa.

Selvitysosa: Peruutettu määräraha on uudelleenbudjetoitu momenteille 25.01.03, 25.01.05, 25.10.03, 25.15.01, 25.20.01, 25.30.01 ja 25.40.01.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2025 III lisätalousarvio	—
2025 talousarvio	10 000
2024 tilinpäätös	7 150 000

Pääluokka 26

SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

01. Sisäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 25 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 26.01.66.

2025 III lisätalousarvio	-25 000
2025 II lisätalousarvio	223 000
2025 talousarvio	17 886 000
2024 tilinpäätös	19 710 000
2023 tilinpäätös	18 332 000

26. EU:n osuus sisäisen turvallisuuden ja maahanmuuton hallintaan ohjelmakaudella 2021—2027 (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että elinvoimakeskus voi myöntää työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalle osoitettua määrärahaa edelleen avustuksena.

Selvitysosa: Perustelujen täydennys mahdollistaa myös 1.1.2026 toimintansa aloittaville elinvoimakeskuksille oikeuden myöntää työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalle osoitettua määrärahaa eteenpäin.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2025 III lisätalousarvio	—
2025 II lisätalousarvio	30 647 000
2025 talousarvio	25 617 000
2024 tilinpäätös	25 354 741
2023 tilinpäätös	42 828 000

27. EU:n pelastuspalvelumekanismi CBRN-varastointi (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 364 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää hankkeen toimeenpanosta aiheutuvia menoja vastaavien määrärahojen siirtämiseen, josta Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitokselle noin 25 721 000 euroa, sosiaali- ja terveysministeriölle noin 250 000 euroa ja Säteilyturvakeskukselle noin 367 000 euroa.

Vuoden 2024 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 364 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia.

Momentin perusteluja on muutettu siten, että päätösosan toisen kappaleen kohdan 5) määrärahan jaossa on huomioitu Säteilyturvakeskuksen sekä sosiaali- ja terveysministeriön käyttöön myönnetty lisämääräraha.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2025 III lisätalousarvio	364 000
2025 talousarvio	42 636 000
2024 tilinpäätös	114 851 000
2023 tilinpäätös	59 845 000

29. Sisäministeriön hallinnonalan arvonnalisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 20 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu RescEU-hankkeisiin sisältyvien materiaali- ja lääkeostojen ennakoitua suuremmasta volyymista sekä hallinnonalan virastojen päivitetystä menoarvioista.

2025 III lisätalousarvio	20 000 000
2025 II lisätalousarvio	54 000 000
2025 talousarvio	170 000 000
2024 tilinpäätös	188 148 055
2023 tilinpäätös	177 176 700

66. Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja maksusuudet ulkomaille (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 25 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 26.01.01 ja aiheutuu kansainvälisen siirtolaisjärjestön IOM:n sekä Interpolin jäsenmaksujen vuosikorotuksista.

2025 III lisätalousarvio	25 000
2025 talousarvio	910 000
2024 tilinpäätös	961 236
2023 tilinpäätös	824 319

20. Rajavartiolaitos

70. Rajavartiolaitoksen investoinnit (siirtomääräraha 5 v)

Momentille myönnetään lisäystä 65 562 000 euroa.

Vuoden 2021 talousarviossa myönnetystä viisivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 65 562 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia ja aiheutuu myönnetyn määrärahan ennakoitua hitaammasta käytöstä. Laivojen toimittajan aikatauluissa on ollut viivästyksiä ja loppuvuodelle 2025 suunniteltuja maksuposteja on siirretty vuodelle 2026.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2025 III lisätalousarvio	65 562 000
2025 II lisätalousarvio	4 000 000
2025 talousarvio	120 750 000
2024 tilinpäätös	282 250 000
2023 tilinpäätös	325 000 000

40. Maahanmuutto

01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 300 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu eduskunnalle annetun esityksen laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (HE 62/2025 vp) edellyttämästä kertaluonteisesta tietojärjestelmäkehittämisestä.

2025 III lisätalousarvio	1 300 000
2025 II lisätalousarvio	716 000
2025 talousarvio	88 266 000
2024 tilinpäätös	103 507 000
2023 tilinpäätös	67 795 000

Pääluokka 27

PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustuspolitiikka ja hallinto

01. Puolustusministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 5 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 32.30.40 Diana 6G -testikeskuksen toimintaan ja kehittämiseen.

2025 III lisätalousarvio	5 000 000
2025 II lisätalousarvio	153 000
2025 talousarvio	18 668 000
2024 tilinpäätös	17 453 000
2023 tilinpäätös	16 912 000

10. Sotilaallinen maanpuolustus

01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 21 585 000 euroa.

Vuoden 2024 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 11 638 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 11 638 000 euroa aiheutuu toimintamenojen tilausvaltuudelta vuodelta 2024 peruutetun määrärahan uudelleenbudjetoinnista muihin toimintamenoihin, 6 000 000 euroa siirrosta momentilta 27.10.18, 3 806 000 euroa Ukrainalle annettavan tuen kustannuksista, 16 000 euroa yhden viran palkkaus- ja muiden menojen siirrosta momentilta 23.01.01 ja 125 000 euroa siirrosta momentilta 33.03.63 kriisinhallintaveteraanien digitaalisen palvelukeskuksen perustamiseen.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2025 III lisätalousarvio	21 585 000
2025 II lisätalousarvio	109 179 000
2025 talousarvio	2 543 209 000
2024 tilinpäätös	2 457 669 000
2023 tilinpäätös	2 253 291 000

18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 5 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 204 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että muihin puolustusmateriaalihankintoihin kuin tilausvaltuuksista aiheutuvien menojen tai niihin liittyvistä indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen määrärahaa saa käyttää enintään 350 363 000 euroa.

Vuoden 2021 talousarviossa myönnetystä viisivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 988 000 euroa ja vuoden 2023 talousarviossa myönnetystä viisivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 7 216 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Ukrainan materiaalituen korvaushankinnat 2023 (UKR 2023) -tilausvaltuuden enimmäismäärää lisätään 28 175 000 euroa siten, että tilausvaltuuden käytöstä saa aiheutua valtiolle menoja vuosina 2023—2032 enintään 2 745 944 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 8 204 000 euroa PVKEH 2019- ja PVKEH 2023 -tilausvaltuuksien peruutettujen määrärahojen uudelleenbudjetointina ja vähennyksenä 6 000 000 euroa siirtona momentille 27.10.01 kattamaan räjähdevarastoinnin kehittämisen kustannuksia.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

UKR 2023 -tilausvaltuuden enimmäismäärän lisäys aiheutuu Ukrainan tukeen liittyvistä puolustusmateriaalihankinnoista.

Valtuustaulukko muuttuu tilausvaltuuksien muutosten johdosta seuraavaksi:

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2025	2026	2027	2028	2029—	Yhteensä vuodesta 2025 lähtien
Vanhat tilausvaltuudet						
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2017) -tilausvaltuus	32 684					32 684
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2018) -tilausvaltuus	29 500	230				29 730
Laivue 2020 -tilausvaltuus	181 099	240 648	166 162	75 447	18 247	681 603

**Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot
(1 000 euroa)**

	2025	2026	2027	2028	2029—	Yhteensä vuodesta 2025 lähtien
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2020) -tilaus- valtuus	2 065	4 920	605			7 590
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2021) -tilaus- valtuus	61 975	53 933	27 727	18 000		161 635
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2022) -tilaus- valtuus	47 070	66 550	40 480	10 000		164 100
Puolustuskyvyn parantaminen (PVPAR 2022) -tilausvaltuus	287 850	205 115	255 250			748 215
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2023) -tilaus- valtuus	132 920	174 220	101 780	95 600	112 300	616 820
Ukrainan materiaalituen korvaus- hankinnat (UKR 2023) -tilausvaltuus	214 354	339 984	351 982	698 271	846 633	2 451 224
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2024) -tilaus- valtuus	37 750	28 965	20 425	12 580		99 720
Ukrainan materiaalituen korvaus- hankinnat (UKR 2024) -tilausvaltuus	309 000	220 000	220 000			749 000
Vanhat tilausvaltuudet yhteensä	1 336 267	1 334 565	1 184 411	909 898	977 180	5 742 321
Uusi tilausvaltuus						
Puolustusvoimien materiaallinen kehittäminen (PVKEH 2025) -tilaus- valtuus	51 880	105 865	130 726	131 598	141 805	561 874
Uusi tilausvaltuus yhteensä	51 880	105 865	130 726	131 598	141 805	561 874
Valtuudet yhteensä	1 388 147	1 440 430	1 315 137	1 041 496	1 118 985	6 304 195
2025 III lisätalousarvio						2 204 000
2025 II lisätalousarvio						-4 040 000
2025 I lisätalousarvio						97 000 000
2025 talousarvio						1 473 584 000
2024 tilinpäätös						1 421 097 000
2023 tilinpäätös						1 926 520 000

30. Sotilaallinen kriisinhallinta

95. *Kurssivaihtelut* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 60 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Yhdistyneiltä kansakunnilta saatavien korvausten kurssivaihteluista.

2025 III lisätalousarvio	60 000
2025 talousarvio	10 000
2024 tilinpäätös	7 332
2023 tilinpäätös	1 123

Pääluokka 28

VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

20. Valtion kiinteistöstrategian toteuttaminen (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 107 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu valtion omistamien ja valtion viranomaisten käytössä olevien toimitilojen varautumisen ja valmiuden tasonnoston edellyttämien investointien vuokramenojen korotuksista, mistä 6 000 euroa on siirtoa momentille 28.10.01, 6 000 euroa siirtoa momentille 30.20.01, 6 000 euroa siirtoa momentille 32.01.02, 25 000 euroa siirtoa momentille 33.01.04 ja 64 000 euroa siirtoa momentille 33.01.05.

2025 III lisätalousarvio	-107 000
2025 I lisätalousarvio	—
2025 talousarvio	2 645 000
2024 tilinpäätös	3 136 030
2023 tilinpäätös	162 143

10. Verotus ja tulli

01. Verohallinnon toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 6 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 28.01.20 valtion toimitilojen varautumisen ja valmiuden tasonnoston edellyttämien investointien rahoitukseen.

2025 III lisätalousarvio	6 000
2025 II lisätalousarvio	7 144 000
2025 talousarvio	413 679 000
2024 tilinpäätös	430 759 000
2023 tilinpäätös	411 707 000

63. Takaisin maksetut verot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 13 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu toteutumatietojen perusteella tarkentuneesta ennusteesta.

2025 III lisätalousarvio	13 000 000
2025 talousarvio	3 000 000
2024 tilinpäätös	2 575 627
2023 tilinpäätös	4 529 549

20. Palvelut valtioyhteisölle*01. Valtiokonttorin toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 360 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta on varattu 300 000 euroa Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman täytäntöönpanon varmistamiseen.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu EU:n rahoitusvälineen sosiaalisen ilmastorahaston SCP-tietojärjestelmän kehittämisestä osaksi RRP-tietojärjestelmää.

2025 III lisätalousarvio	360 000
2025 II lisätalousarvio	248 000
2025 talousarvio	39 223 000
2024 tilinpäätös	36 180 000
2023 tilinpäätös	46 584 000

30. Tilastotoimi, taloudellinen tutkimus ja rekisterihallinto*03. Digi- ja väestötietoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 6 900 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu kehitystyöstä, jolla mahdollistetaan viranomaispostin lähettäminen yksityisiin digipostipalveluihin.

2025 III lisätalousarvio	6 900 000
2025 II lisätalousarvio	314 000
2025 talousarvio	58 718 000
2024 tilinpäätös	63 914 000
2023 tilinpäätös	64 450 000

40. Valtion alue- ja paikallishallinto

01. Aluehallintoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 100 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 60 000 euroa siirtona momentilta 35.20.56 öljylämmityksestä luopumiseen liittyvien avustusten hakemusneuvontaan ja vähennyksenä 160 000 euroa alkoholilain muutosta koskevan hallituksen esityksen (HE 173/2024 vp) käsittelyn lykkääntymisestä. Alkoholin kotiinkuljetuksen salliva lakimuutos ei tule voimaan ennen vuotta 2026.

2025 III lisätalousarvio	-100 000
2025 II lisätalousarvio	579 000
2025 talousarvio	66 621 000
2024 tilinpäätös	71 143 000
2023 tilinpäätös	71 244 000

50. Eläkkeet ja korvaukset

63. Muiden eläkelaitosten vastattavaksi kuuluvat eläkemenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 200 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu momentilta rahoitettavan eläkemenon ennakoitua suuremmasta kasvusta vuonna 2025.

2025 III lisätalousarvio	2 200 000
2025 talousarvio	374 113 000
2024 tilinpäätös	354 031 603
2023 tilinpäätös	320 856 146

70. Valtionhallinnon kehittäminen

01. Toimintatapojen ja digitalisaation kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 331 000 euroa.

Vuoden 2023 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 2 189 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 2 189 000 euroa on momentilta 28.70.01 peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia edesmenneen omaisen asioiden vaivaton hoito -hankkeen ja eIDAS-hankkeen kulujen siirtymisestä vuodelta 2025 vuodelle 2026, 1 000 000 euroa on momentilta 28.70.02 peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia hankintatietovarantohankkeen ja Buketti2020-budjettijärjestelmähankkeen kulujen siirtymisestä vuodelta 2025 vuodelle 2026 ja 142 000 euroa on momentilta 28.70.20 peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia VNK:n toimintaympäristön seuranta -hankkeen kulujen siirtymisestä vuodelta 2025 vuodelle 2026.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2025 III lisätalousarvio	3 331 000
2025 II lisätalousarvio	4 000 000
2025 talousarvio	20 595 000
2024 tilinpäätös	38 442 000
2023 tilinpäätös	13 933 000

02. Valtion talous-, henkilöstö- ja toimitilahallinnon tietojärjestelmät (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2023 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 1 000 000 euroa.

Selvitysosa: Peruutettu määräraha on uudelleenbudjetoitu momentille 28.70.01.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta määrärahaa.

2025 III lisätalousarvio	—
2024 tilinpäätös	4 170 000
2023 tilinpäätös	8 600 000

20. Tuottavuuden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)

Vuoden 2024 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 142 000 euroa.

Selvitysosa: Peruutettu määräraha on uudelleenbudjetoitu momentille 28.70.01.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta määrärahaa.

2025 III lisätalousarvio	—
2025 II lisätalousarvio	—
2024 tilinpäätös	22 557 000
2023 tilinpäätös	30 031 000

80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 88 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 1 150 000 euroa tasoitusmäärän perusteena olevien tuloarvioiden muutoksista ja vähennyksenä 1 238 000 euroa vuoden 2024 lopullisesta tasoitusmaksusta.

2025 III lisätalousarvio	-88 000
2025 II lisätalousarvio	644 000
2025 I lisätalousarvio	2 153 000
2025 talousarvio	207 340 000
2024 tilinpäätös	249 436 363
2023 tilinpäätös	198 415 589

89. Hyvinvointialueiden ja HUS-yhtymän rahoitus

32. Hyvinvointialueiden lisärahoitus (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu varautumisesta mahdollisiin lisärahoituksiin.

2025 III lisätalousarvio	2 500 000
2025 talousarvio	1 000 000
2024 tilinpäätös	—
2023 tilinpäätös	—

Pääluokka 29

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot

05. Suomen Akatemian toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 670 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 29.40.56 tutkimuksen turvallisuutta vahvistavaan hankkeeseen.

2025 III lisätalousarvio	670 000
2025 II lisätalousarvio	755 000
2025 talousarvio	11 947 000
2024 tilinpäätös	13 539 000
2023 tilinpäätös	12 318 000

11. Suomenlinnan hoitokunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 800 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu kuivatelakan poistoputken rikkoutumisen aiheuttamien vaurioiden kiireellisestä korjaustarpeesta.

2025 III lisätalousarvio	1 800 000
2025 II lisätalousarvio	13 000
2025 talousarvio	2 211 000
2024 tilinpäätös	5 090 000
2023 tilinpäätös	2 298 000

31. Eräät Opetushallituksen menot ja avustukset (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 38 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu vuoden 2025 toisessa lisätalousarviossa kansainvälistymistä edistäviin ohjelmiin myönnetyn rahoituksen tarkentumisesta.

Vastaavat tulot on budjetoitu momentille 12.29.50.

2025 III lisätalousarvio	38 500 000
2025 II lisätalousarvio	89 148 000
2025 talousarvio	21 600 000

10. Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus ja vapaa sivistystyö

20. Perusopetuksen, varhaiskasvatuksen ja vapaan sivistystyön yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 21 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 29.10.51 Kansanvalistusseuran ylläpitämän Nomadskolanin rahoituksen vahvistamiseen.

2025 III lisätalousarvio	-21 000
2025 II lisätalousarvio	8 000 000
2025 talousarvio	77 779 000
2024 tilinpäätös	73 750 000
2023 tilinpäätös	48 730 000

51. Valtionavustus järjestöille (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 21 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 2 269 000 euroa avustusten maksamiseen kodin ja koulun yhteistyöstä huolehtiville järjestöille, Kehittämiskeskus Opinkirjo ry:lle, koulun vapaan harrastustoiminnan tukemiseen, Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen liitto ry:lle, Ympäristökasvatusjärjestö FEE Suomi ry:lle, Kesälukioseura ry:lle, Suomi-koulujen Tuki ry:lle, Karjalan Liitto ry:lle, Sofia-opiston kannatusyhdistys ry:lle, Kristillinen kasvatus Omenapuu ry:lle, Kristillisten koulujen ja päiväkotien liitto ry:lle, Kielilähettiläät ry:lle sekä Kriittiselle korkeakoululle ja Suomi-koulujen toimintaan ja kehittämiseen sekä kotiperuskoulu/hemgrundskola -toimintaan sekä vaihto-oppilasjärjestöjen ja lukiolaisten tiedeolympiatoiminnan tukemiseen.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 29.10.20 Kansanvalistusseuran ylläpitämän Nomadskolanin rahoituksen vahvistamiseen.

2025 III lisätalousarvio	21 000
2025 talousarvio	8 383 000
2024 tilinpäätös	9 123 000
2023 tilinpäätös	9 603 000

20. Ammatillinen koulutus ja lukiokoulutus

21. Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 395 000 euroa.

Vuoden 2023 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 1 395 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2025 III lisätalousarvio	1 395 000
2025 talousarvio	7 600 000
2024 tilinpäätös	24 132 000
2023 tilinpäätös	17 896 000

40. Korkeakouluopetus ja tutkimus

51. Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 15 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu maksatusten ajoituksen muutoksesta.

2025 III lisätalousarvio	-15 000 000
2025 II lisätalousarvio	3 600 000
2025 talousarvio	458 186 000
2024 tilinpäätös	385 388 168
2023 tilinpäätös	329 681 320

56. Tiedepoliittisten tavoitteiden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 670 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 29.01.05 tutkimuksen turvallisuutta vahvistavaan hankkeeseen.

2025 III lisätalousarvio	-670 000
2025 talousarvio	24 389 000
2024 tilinpäätös	28 189 000

70. Opintotuki

55. Opintoraha ja asumislisä (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 8 100 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu opintorahan saajamäärien arvion tarkentumisesta.

2025 III lisätalousarvio	8 100 000
2025 talousarvio	699 300 000
2024 tilinpäätös	515 503 552
2023 tilinpäätös	494 099 440

57. Korkeakouluopiskelijoiden ateriatuki (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 2 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu tarvearvion täsmentymisestä.

2025 III lisätalousarvio	-2 000 000
2025 talousarvio	39 564 000
2024 tilinpäätös	33 470 704
2023 tilinpäätös	32 169 798

59. Koulumatkatuki (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 1 500 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu tarvearvion täsmentymisestä.

2025 III lisätalousarvio	-1 500 000
2025 talousarvio	100 200 000
2024 tilinpäätös	90 601 808
2023 tilinpäätös	75 742 753

80. Taide ja kulttuuri

51. Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 179 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu palkkausten tarkistuksista.

2025 III lisätalousarvio	179 000
2025 talousarvio	19 004 000
2024 tilinpäätös	18 672 205
2023 tilinpäätös	17 221 579

95. Kulttuuriympäristön suojelusta aiheutuvat menot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 65 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan henkilöstömäärän, myös virkaan nimitettyjen virkamiesten, palkkaamiseen muinaismuistolain toteuttamisesta aiheutuviin arkeologisiin tutkimuksiin ja kenttätöihin.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Vantaan Stenkullan arkeologisista kaivauskustannuksista, jotka johtuvat muinaismuistolain 11 §:n mukaisesta yksityisen rakennushankkeen toteuttajalle myönnetystä kajoamisluvasta.

2025 III lisätalousarvio	65 000
2025 talousarvio	40 000
2024 tilinpäätös	—
2023 tilinpäätös	—

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto ja tutkimus

01. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 1 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 30.20.01 hallituksen päättämien uusien tehtävien toimeenpanon varmentamiseksi.

2025 III lisätalousarvio	-1 000 000
2025 II lisätalousarvio	187 000
2025 talousarvio	22 172 000
2024 tilinpäätös	24 482 000
2023 tilinpäätös	24 511 000

05. Luonnonvarakeskuksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös enintään 750 000 euroa perustettavan yhtiön, Luke Innovations Oy:n, osakkeiden merkitsemiseen ja yhtiön pääomittamiseen.

Selvitysosa: Perustelujen täydennys mahdollistaa määrärahan käytön perustettavan yhtiön, Luke Innovations Oy:n, osakkeiden merkitsemiseen ja yhtiön pääomittamiseen.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2025 III lisätalousarvio	—
2025 II lisätalousarvio	622 000
2025 talousarvio	90 878 000
2024 tilinpäätös	85 023 000
2023 tilinpäätös	81 589 000

10. Maaseudun kehittäminen

40. Maatalouden aloittamis- ja investointiavustukset (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2023 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 45 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2025 III lisätalousarvio	—
2025 talousarvio	122 200 000
2024 tilinpäätös	130 650 000
2023 tilinpäätös	135 500 000

64. EU:n ja valtion rahoitusosuus alueelliseen ja paikalliseen maaseudun kehittämiseen (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2023 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 10 500 000 euroa ja vuoden 2024 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 50 000 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2025 III lisätalousarvio	—
2025 II lisätalousarvio	—
2025 talousarvio	188 349 000
2024 tilinpäätös	271 849 000
2023 tilinpäätös	139 016 000

20. Maa- ja elintarviketalous

01. Ruokaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 006 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää myös enintään 300 000 euroa ja vuodelta 2024 siirtynyttä määrärahaa saa käyttää enintään 500 000 euroa maksullisten eläintautitutkimusten hintojen alentamiseen tutkimuksissa, joilla pyritään havaitsemaan ja seuraamaan vastustettavia ja uhkaavia eläintauteja.

Selvitysosa: Lisäyksestä 1 000 000 euroa on siirtoa momentilta 30.01.01 hallituksen päättämien uusien tehtävien toimeenpanon varmentamiseksi ja 6 000 euroa siirtoa momentilta 28.01.20 Senaatin Viikin varavoimakontin rakentamis- ja investointipäätökseen liittyviin vuokratuluihin.

Lisäksi momentin perusteluja on muutettu siten, että vuonna 2025 saa käyttää maksullisten eläintautitutkimusten hintojen alentamiseen vuoden 2025 määrärahaa enintään 300 000 euroa ja vuodelta 2024 siirtynyttä määrärahaa enintään 500 000 euroa.

2025 III lisätalousarvio	1 006 000
2025 II lisätalousarvio	505 000
2025 talousarvio	78 862 000
2024 tilinpäätös	79 626 000
2023 tilinpäätös	83 890 000

20. Eläinlääkintähuolto ja kasvintuhoojien torjunta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 5 600 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu kunnille eläinlääkintähuoltolain (765/2009) nojalla maksettavien lakisäästeisten korvausten kasvusta.

2025 III lisätalousarvio	5 600 000
2025 II lisätalousarvio	1 600 000
2025 talousarvio	5 868 000
2024 tilinpäätös	47 643 284
2023 tilinpäätös	18 560 132

40. Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (siirtomääräraha 2 v)

Vuoden 2024 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 4 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vuoden 2024 talousarvion kaksivuotiseen siirtomäärärahaan sisältyvä 4 000 000 euron varaus tukien täytäntöönpanoon liittyvien, ennakoidun tukimenekin ylittävien, tukien ja tukitasojen muutostarpeisiin peruutetaan käyttämättömänä.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2025 III lisätalousarvio	—
2025 talousarvio	350 000 000
2024 tilinpäätös	350 000 000
2023 tilinpäätös	350 000 000

41. EU-tulotuki ja EU-markkinatuki (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksellä varaudutaan maksamaan EU:n kokonaan rahoittamat suorat pinta-alatulotuet tukivuoden aikana mahdollisimman täysimääräisesti. Lisäys on tarkoitus käyttää EU:n suorien tulotukien ekójärjestelmätuen maksuun. Lisäys on kertaluonteinen ja voidaan toteuttaa Suomen EU:n suorien tukien kehyksen enimmäismäärän rajoissa.

2025 III lisätalousarvio	10 000 000
2025 talousarvio	524 200 000
2024 tilinpäätös	517 412 934
2023 tilinpäätös	424 371 619

46. EU-rahoitteinen ruokaketjun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2023 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta menekinedistäminen sisämarkkinoilla ja yhteisön ulkopuolella peruutetaan 496 000 euroa.

Vuoden 2024 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta menekinedistäminen sisämarkkinoilla ja yhteisön ulkopuolella peruutetaan 2 200 000 euroa.

Selvitysosa: Vuosien 2023 ja 2024 talousarvioissa myönnettyistä kolmevuotisista siirtomäärärahoista menekinedistämiseen sisämarkkinoilla ja yhteisön ulkopuolelle aiheutuviin menoihin peruutetaan käyttämättä jäävät osuudet (EU-osuus 100 %).

Määrärahojen peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2025 III lisätalousarvio	—
2025 talousarvio	11 005 000
2024 tilinpäätös	11 005 000
2023 tilinpäätös	11 030 000

49. Alkutuotannon tuotantopanosomavaraisuuden lisääminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 900 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää tuen maksamiseen kierrätettäviä biomassoja vastaanottaville ja käsitteleville laitoksille.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää enintään yhdeksää henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön palkkaamisesta aiheutuvien menojen ja muiden kulutusmenojen maksamiseen.

Vuoden 2023 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 1 900 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on vuoden 2023 talousarvioon sisältyneen ravinnekierrätyksen edistämiseen biokaasutuotannolla osoitetun peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2025 III lisätalousarvio	1 900 000
2025 talousarvio	2 400 000
2024 tilinpäätös	5 000 000
2023 tilinpäätös	4 000 000

62. *Eräät valtionavustukset (siirtomääräraha 2 v)*

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää valtionavustusten myöntämiseen käytettäväksi afrikkalaisen sikaruton ehkäisyyn, varautumiseen ja torjuntaan.

Selvitysosa: Perustelujen täydennys mahdollistaa määrärahan käytön valtionavustusten myöntämiseen, joilla kehitetään suomalaisten sikatilojen tautisuojausta ja muita toimenpiteitä afrikkalaisen sikaruton ehkäisemiseksi.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2025 III lisätalousarvio	—
2025 talousarvio	6 467 000
2024 tilinpäätös	6 467 000
2023 tilinpäätös	6 467 000

40. Luonnonvaratalous

40. *Eräät luonnonvaratalouden korvaukset (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 166 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu momentilta maksettavien korvausten ja kustannusten arvioitua suuremmasta tarpeesta.

Momentin tiedossa oleva käyttötarve on yhteensä 1 707 000 euroa, josta 29 000 euroa käytetään Tenojoen kalastuslupatuloista vesialueiden omistajille maksettaviin korvauksiin, 680 000 euroa saimaannorpan suojeluun liittyvistä kalastuksen rajoittamissopimuksista vesialueiden omistajille maksettaviin korvauksiin, 55 000 euroa lupaviranomaisten ja tuomioistuinten vesiasioista antamien päätösten perusteella valtion toteutettaviksi määrättyjen toimenpiteiden toteuttamiskustannuksiin, 21 000 euroa metsälain nojalla valtion varoista etukäteen maksettavien korjaavien toimenpiteiden toteuttamiskustannuksiin, 21 000 euroa Suomen ja Norjan välisen poroesteaitasopimuksen mukaisesti korvauksiin, 601 000 euroa kaupallisen kalastuksen vakuutuskorvauksiin sekä 300 000 euroa Tenojoen kalastussääntöä koskevan sopimuksen ja kalastussäännön aiheuttamien menetysten korvauksiin ja kustannuksiin.

2025 III lisätalousarvio	166 000
2025 talousarvio	1 541 000
2024 tilinpäätös	1 596 680
2023 tilinpäätös	1 801 235

70. Maanmittaus ja asunto-osakkeiden kirjaaminen

40. Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot (siirtomääräraha 2 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Määrärahan kohdentamisperuste on muutettu.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2025 III lisätalousarvio	—
2025 talousarvio	2 000 000
2024 tilinpäätös	2 000 000
2023 tilinpäätös	2 000 000

Pääluokka 31

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot

01. Liikenne- ja viestintäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 60 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennyksestä 55 000 euroa aiheutuu siirrosta momentille 31.01.02 virkasiirron päätyttyä ja 5 000 euroa siirrosta momentille 23.01.01 matkahallinnon neuvonta- ja tukipalveluihin.

2025 III lisätalousarvio	-60 000
2025 II lisätalousarvio	169 000
2025 talousarvio	21 896 000
2024 tilinpäätös	23 108 000
2023 tilinpäätös	23 654 000

02. Liikenne- ja viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 697 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon vähennyksenä 752 000 euroa siirtona momentille 31.20.51 kyberkompetenssihankkeiden kansalliseen omarahoitukseen ja lisäyksenä 55 000 euroa siirtona momentilta 31.01.01 virkasiirron päättymisestä johtuen.

2025 III lisätalousarvio	-697 000
2025 II lisätalousarvio	353 000
2025 talousarvio	89 938 000
2024 tilinpäätös	95 263 000
2023 tilinpäätös	103 188 000

29. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 5 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu tarvearvion muutoksesta.

2025 III lisätalousarvio	5 000 000
2025 talousarvio	570 000 000
2024 tilinpäätös	571 014 505
2023 tilinpäätös	494 122 257

10. Liikenne- ja viestintäverkot

76. Maa- ja vesialueiden hankinnat ja korvaukset (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 10 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu arvioitua pienemmästä määrärahan käytöstä maa- ja vesialueiden hankintoihin ja korvauksiin.

2025 III lisätalousarvio	-10 000 000
2025 talousarvio	34 997 000
2024 tilinpäätös	13 776 064
2023 tilinpäätös	18 025 533

77. Väyläverkon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 3 100 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää jäänmurtajan hankintaan liittyviin ennakkomaksuihin sekä jäänmurtajan hankintaan liittyviin asiantuntija- ja valvontapalveluihin ja muihin vastaaviin jäänmurtajan hankintaan liittyviin menoihin.

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Väylävirasto oikeutetaan tekemään sopimuksia hankkeeseen Uuden jäänmurtajan hankinta liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja enintään 170 000 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että Väylävirasto oikeutetaan tekemään sopimuksia hankkeeseen

1) Mt 180 Kirjalansalmen ja Hessundinsalmen siltojen uusiminen liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 133 000 000 euroa

2) Kuopion ratapihan parantaminen 1. vaihe liittyen siten, että siitä saa aiheutua valtiolle menoja aiemmin tehdyt sopimukset mukaan lukien enintään 49 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 100 000 euroa osoitetaan uuden jäänmurtajan hankintaan, johon tarvittavat määrärahat katetaan momentille 12.31.10 tuloutettavista CEF-tukihankkeiden maksatuksista. Lisäksi hankkeelle Vt 9 parantaminen ja st 562 Lentokentäntien liikennejärjestelyt aikaistetaan 3 000 000 euroa vuodelta 2026 vuodelle 2025.

Uuden hankkeen perusteluna esitetään:

Uuden jäänmurtajan hankinta

Jäänmurrolla on keskeinen rooli Suomen ulkomaankaupalle, taloudelle ja huoltovarmuudelle. Suomen jäänmurtajakaluston uusiminen aloitetaan uuden jäänmurtajan hankinnalla. Uuden jäänmurtajan rakentamiseen on myönnetty 42,22 milj. euroa CEF-tukea kesällä 2025. Hankkeen etenemisen ehtona on, että tukisopimus komission kanssa allekirjoitetaan. Jäänmurtaja on tarkoitettu myydä valmistumisensa jälkeen vuonna 2029 jäänmurtopalvelun tuottajalle, joka maksaa aluksesta käyvän hinnan. Uuden murtajan rakennuttamisesta syntyvät määrärahatarpeet katettaisiin vuodesta 2025 alkaen väyläverkon kehittämismomentin väliaikaisilla rahoitusjärjestelyillä, jotka katettaisiin saadulla CEF-tuella sekä murtajan myynnistä saatavilla tuloilla.

Aiemmin päätettyjen hankkeiden valtuuksien tarkistus:

Mt 180 Kirjalansalmen ja Hessundinsalmen siltojen uusiminen

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 5 000 000 eurolla 128 000 000 eurosta 133 000 000 euroon. Valtuuden tarkistaminen aiheutuu ennakoitua suuremmista rakentamiskustannuksista Kirjalansalmen sillan osalta ja sen vuoksi allianssin tavoitekustannus tulee ylittymään. Lisävaltuus tarvitaan hankkeen loppuun saattamiseen koko hankelaajuudessa ja tavoitteiden mukaisessa laatutasossa. Valtuuden tarkistamista vastaava lisämäärärahatarve ajoittuu vuodelle 2026 ja katetaan muilta hankkeilta säästyvistä määrärahoista.

Kuopion ratapihan parantaminen I. vaihe

Hankkeen valtuutta tarkistetaan 6 000 000 eurolla 43 500 000 eurosta 49 500 000 euroon. Valtuuden tarkistaminen aiheutuu hankkeessa toteutetun Maaherrankadun sillan kannen epäonnistuneesta valutyöstä, jonka johdosta Väyläviraston tulee varautua työn teettämiseen toisella urakoitsijalla. Lisävaltuuden myötä Väylävirastolla on mahdollisuus tarvittaessa kilpailuttaa epäonnistuneen sillan purku ja uuden sillan rakennustyö ja hakea urakoitsijalta kustannukset jälkikäteen. Valtuuden tarkistamista vastaava lisämäärärahatarve ajoittuu vuosille 2025—2027 ja katetaan muilta hankkeilta säästyvistä määrärahoista.

2025 III lisätalousarvio	3 100 000
2025 II lisätalousarvio	198 800 000
2025 talousarvio	405 141 000
2024 tilinpäätös	385 050 000
2023 tilinpäätös	441 082 000

20. Liikenteen ja viestinnän palvelut

43. Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantaminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 7 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantamisesta annetun lain (1277/2007) mukaisen tuen tarpeen kasvusta aluskannassa tapahtuneista muutoksista sekä miehistökustannusten kasvusta johtuen.

2025 III lisätalousarvio	7 500 000
2025 talousarvio	89 000 000
2024 tilinpäätös	110 520 571
2023 tilinpäätös	64 210 812

51. Avustukset liikenteen ja viestinnän palveluihin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 752 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää pienten ja keskisuurten yritysten kyberkompetenssihankkeiden kansalliseen omarahoitukseen.

Momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

Käyttösuunnitelma (euroa)

Sanomalehtien määräaikainen jakelutuki	15 000 000
Tieliikenteen turvallisuustoiminta	9 500 000
Merenkurkun laivareittien tukeminen saaripoikkeuksen käyttöönoton johdosta	2 000 000
Rautatieliikenteen ammattikoulutus	841 000
Saimaan alueen luotsauksen hintatuki ja luotsausvalmiuden ylläpito	900 000
Kansallinen omarahoitusosuus pk-yritysten kyberkompetenssihankkeisiin	752 000
Huoltovarmuuskriittisen tavaraliikenteen turvaaminen yhteysväylillä Naantali—Ahvenanmaa	300 000
Yhteensä	29 293 000

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 31.01.02 pienten ja keskisuurten yritysten kyberkompetenssihankkeiden valtionavustuksina maksettavaan kansalliseen omarahoitukseen.

2025 III lisätalousarvio	752 000
2025 talousarvio	28 541 000
2024 tilinpäätös	95 825 000
2023 tilinpäätös	36 074 000

Pääluokka 32

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

02. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 896 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 890 000 euroa on siirtoa momentilta 35.20.56 öljylämmityksestä luopumiseen liittyvien avustusten käsittelyyn ja 6 000 euroa siirtoa momentilta 28.01.20 valtion toimitilojen varautumisen ja valmiuden tasonnoston edellyttämien investointien rahoitukseen.

2025 III lisätalousarvio	896 000
2025 II lisätalousarvio	2 595 000
2025 talousarvio	237 401 000
2024 tilinpäätös	222 558 000
2023 tilinpäätös	217 678 000

03. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Vuoden 2024 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 2 834 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta määrärahaa.

2025 III lisätalousarvio	—
2024 tilinpäätös	282 887 000
2023 tilinpäätös	290 426 000

41. Erityisavustus Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy:n tutkimusinfrastruktuuriin (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 34 950 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennyksestä 20 400 000 euroa aiheutuu kvanttikoneen skaalaamiseen ja 14 550 000 euroa Kvanttinova-pilotointiympäristön yhteiskäyttöisten laitteiden hankintaan varattujen määrärahojen maksatusten tarkistuksista.

2025 III lisätalousarvio	-34 950 000
2025 II lisätalousarvio	-471 000
2025 talousarvio	47 750 000
2024 tilinpäätös	4 920 000
2023 tilinpäätös	6 529 028

51. Valtion osuus merimiespalvelutoiminnasta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 400 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu työnantajille maksettavista merimiesten matkakustannuksista.

2025 III lisätalousarvio	400 000
2025 talousarvio	1 550 000
2024 tilinpäätös	2 724 160
2023 tilinpäätös	2 477 144

95. Eräät oikeudenkäyntikulut ja korvaukset (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 35 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu Energiavirastolle maksettavaksi määrätyistä oikeudenkäyntikuluista.

2025 III lisätalousarvio	35 000
2025 II lisätalousarvio	—
2025 talousarvio	50 000
2024 tilinpäätös	1 700 000
2023 tilinpäätös	10 000

20. Uudistuminen ja vähähiilisyys

40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 9 155 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2025 saa tehdä uusia rahoituspäätöksiä enintään 850 309 000 eurolla.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että valtuudesta on varattu 312 000 000 euroa teollisuuden tuotantoprosessien vähähiilistämisen ja energiatehokkuuden edistämiseen sekä ilmaston neutraaliin talouteen siirtymisen edistämiseen liittyvien investointien tukemiseen.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 28 810 000 euroa materiaalien ja teollisuuden sivuvirtojen uudelleenkäytön ja kierrätyksen edistämiseen (RRF pilari1) sekä 32 760 000 euroa veturiyrittäjärahoitukseen (RRF pilari3).

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että varauksista poistetaan kohta 12) matkailualan kestävän ja digitaalisen kasvun tukemiseen (RRF pilari3).

Selvitysosa: Valtuuden muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 24 924 000 euroa siirtona momentilta 32.20.46 sekä vähennyksenä 88 000 000 euroa hallituksen investointiohjelman elinkeinopoliittisesta varauksesta.

Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 860 000 euroa veturiyrittäjärahoitukseen (RRF pilari3) sekä vähennyksenä 10 000 000 euroa materiaalien ja teollisuuden sivuvirtojen uudelleenkäytön ja kierrätyksen edistämiseen (RRF pilari1) ja 15 000 euroa matkailualan kestävän ja digitaalisen kasvun tukemiseen (RRF pilari3) varatun määrärahan maksatusten tarkistuksina.

2025 III lisätalousarvio	-9 155 000
2025 II lisätalousarvio	8 692 000
2025 talousarvio	538 025 000
2024 tilinpäätös	422 124 446
2023 tilinpäätös	326 282 789

41. Energiatuki (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 293 291 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 35 308 000 euroa energiainfrastruktuuri-investointeihin (RRF pilari1), 35 382 000 euroa uuden energiateknologian investointeihin (RRF pilari1), 14 850 000 euroa vähähiilisen vedyn ja hiilidioksidin talteenoton ja hyödyntämisen edistämiseen (RRF pilari1), 8 915 000 euroa teollisuuden prosessien sähköistämiseen ja vähähiilistämiseen (RRF pilari1) ja 5 458 000 euroa puhtaan siirtymän investointeihin (REPowerEU) osana elpymis- ja palautumissuunnitelmaa.

Selvitysosa: Määrärahan muutoksessa on otettu huomioon lisäyksenä 14 850 000 euroa siirtona momentilta 32.20.44 vähähiilisen vedyn ja hiilidioksidin talteenoton ja hyödyntämisen edistämiseen (RRF pilari1) sekä vähennyksenä 148 073 000 euroa kansallisella energiatuella rahoitettavien suurten investointihankkeiden, 59 044 000 euroa energiainfrastruktuuri-investointeihin (RRF pilari1), 52 007 000 euroa uuden energiateknologian investointeihin (RRF pilari1), 10 875 000 euroa teollisuuden prosessien sähköistämiseen ja vähähiilistämiseen (RRF pilari1) ja 38 142 000 euroa puhtaan siirtymän investointeihin (REPowerEU) varattujen määrärahojen maksatusten tarkistuksina.

2025 III lisätalousarvio	-293 291 000
2025 talousarvio	443 761 000
2024 tilinpäätös	87 425 350
2023 tilinpäätös	66 340 398

42. *Puhtaan energian Suomen -kärkihankkeet (arviomääräraha)*

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2025 saa tehdä uusia sitoumuksia enintään 90 000 000 eurolla.

Selvitysosa: Valtuuden vähennys 50 000 000 euroa aiheutuu kärkihankkeen kokonaisvaltuuden alentamisesta.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta määrärahaa.

2025 III lisätalousarvio	—
2025 talousarvio	—

44. *Suomen elpymis- ja palautumisvälineen mukainen investointituki vähähiilisen vedyn ja hiilidioksidin talteenoton ja hyödyntämisen edistämiseen (arviomääräraha)*

Momentilta vähennetään 38 850 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennyksestä 24 000 000 euroa aiheutuu tarvearvion tarkentumisesta ja 14 850 000 euroa siirrosta momentille 32.20.41 vähähiilisen vedyn ja hiilidioksidin talteenoton ja hyödyntämisen edistämiseen (RRF pilari1) tarkoitetun vuoden 2022 valtuuden käytöstä aiheutuviin maksatuksiin.

2025 III lisätalousarvio	-38 850 000
2025 talousarvio	51 558 000
2024 tilinpäätös	9 238 799

46. *Laivanrakennuksen innovaatiotuki (arviomääräraha)*

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2025 saa tehdä uusia rahoituspäätöksiä enintään 2 214 000 eurolla.

Selvitysosa: Valtuuden vähennys 24 924 000 euroa on siirtoa momentille 32.20.40.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2025 III lisätalousarvio	—
2025 II lisätalousarvio	11 422 000
2025 talousarvio	15 050 000
2024 tilinpäätös	17 448 646
2023 tilinpäätös	11 188 750

47. *Julkisen liikennesähkön ja -kaasun lataus- ja tankkausinfrastruktuurin edistäminen* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 2 334 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahan varattu erä poistetaan.

Selvitysosa: Vähennyksestä 1 334 000 euroa aiheutuu julkisen liikennesähkön lataus- ja vedyn tankkausinfrastruktuurihankkeiden (RRF pilari1) sekä 1 000 000 euroa kansallisten hankkeiden maksatusten tarkistuksista.

2025 III lisätalousarvio	-2 334 000
2025 I lisätalousarvio	—
2025 talousarvio	3 334 000
2024 tilinpäätös	—
2023 tilinpäätös	21 500 000

48. *Uusiutuvan energian tuotantotuki* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 23 903 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu maksatusten tarkistuksista.

2025 III lisätalousarvio	23 903 000
2025 II lisätalousarvio	-25 000 000
2025 talousarvio	234 097 000
2024 tilinpäätös	123 603 817
2023 tilinpäätös	75 331 728

83. *Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 5 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu maksatusten tarkistuksista.

2025 III lisätalousarvio	5 000 000
2025 talousarvio	146 180 000
2024 tilinpäätös	145 629 074
2023 tilinpäätös	166 850 583

87. *Pääomalainat teollisuuden uudistumiseen ja yritysvetoisten liiketoimintaekosysteemien kehittämiseen* (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 1 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu maksatusten tarkistuksista.

2025 III lisätalousarvio	-1 000 000
2025 talousarvio	1 000 000
2024 tilinpäätös	3 475 000
2023 tilinpäätös	3 625 000

30. Työllisyys ja yrittäjyys

40. Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 5 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 27.01.01 Diana 6G -testikeskuksen toimintaan ja kehittämiseen.

2025 III lisätalousarvio	-5 000 000
2025 II lisätalousarvio	5 000 000
2025 talousarvio	12 497 000
2024 tilinpäätös	10 157 000
2023 tilinpäätös	11 921 000

42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 300 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että vuonna 2025 saa tehdä uusia myöntämispäätöksiä 10 000 000 eurolla.

Selvitysosa: Valtuus ja määrärahan lisäys aiheutuvat pk-yritysten investointi- ja kehittämishankkeista Kymenlaakson ja Etelä-Karjalan maakuntien alueella osana Itäisen Suomen ohjelman toimeenpanoa.

2025 III lisätalousarvio	300 000
2025 talousarvio	12 071 000
2024 tilinpäätös	11 269 761
2023 tilinpäätös	12 106 589

50. Valtionavustus nuorten rekrytointitukeen (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 30 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (vuoden 2026 alusta elinvoimakeskuksen) valtionavustuslain (688/2001) nojalla myöntämään nuorten rekrytointitukeen työvoimaviranomaiselle.

Määräraha budjetoidaan maksatuspäätösperusteisena.

Selvitysosa: Valtionapuviranomaisena toimii elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (vuoden 2026 alusta elinvoimakeskus). Työvoimaviranomainen päättää avustuksen edelleen välittämisestä yritykselle ja tekee valtionavustuslain 7 §:n 3 momentin mukaisen yksityisoikeudellisen sopimuksen yrityksen kanssa, joka työllistää nuoren. Työvoimaviranomaisella tarkoitetaan työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain (380/2023) 3 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaista työvoimaviranomaista, eli kunnan tai kuntayhtymän viranomaista, joka vastaa työvoimapalveluiden järjestämisestä toimialueellaan.

Työvoimaviranomainen voi myöntää rekrytointitukea yritykselle, joka työllistää 18—29-vuotiaan nuoren vähintään kuuden kuukauden ajaksi. Valtionavustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että nuori on ollut työttömänä vähintään kuusi kuukautta; poikkeuksena nuoret, jotka ovat suorittaneet vain perusopetuksen oppimäärän, joilla raja on vähintään kolmen kuukauden työttömyys.

2025 III lisätalousarvio	30 000 000
--------------------------	------------

51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v)

Vuoden 2024 talousarviossa myönnetystä kaksivuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 4 068 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta määrärahaa.

2025 III lisätalousarvio	—
2025 II lisätalousarvio	—
2024 tilinpäätös	230 970 999
2023 tilinpäätös	217 670 000

52. Palkkaturva (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu ennakoitua suuremmista maksatuksista.

2025 III lisätalousarvio	10 000 000
2025 talousarvio	33 460 000
2024 tilinpäätös	33 591 902
2023 tilinpäätös	36 012 983

64. EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n alue- ja rakennepolitiikan ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 60 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu ohjelmakauden 2021—2027 maksatusten viivästymisestä.

2025 III lisätalousarvio	-60 000 000
2025 II lisätalousarvio	-1 500 000
2025 talousarvio	619 269 000
2024 tilinpäätös	376 452 272
2023 tilinpäätös	470 426 476

95. Vaikuttavuusinvestointien tuotonmaksu (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 568 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu sitoutumisesta työllistämistuloksista maksettaviin korvauksiin.

2025 III lisätalousarvio	2 568 000
2025 talousarvio	6 000 000
2024 tilinpäätös	5 813 017
2023 tilinpäätös	9 388 313

40. Yritysten erityisrahoitus*47. Finnvera Oyj:n tappiokorvaukset (arviomääräraha)*

Momentilta vähennetään 10 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu tarvearvion tarkentumisesta.

2025 III lisätalousarvio	-10 000 000
2025 II lisätalousarvio	-8 000 000
2025 talousarvio	47 769 000
2024 tilinpäätös	21 261 325
2023 tilinpäätös	22 692 278

50. Kotoutuminen ja kansainvälinen osaaminen*30. Valtion korvaukset kotoutumisen edistämisestä (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 25 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu tilapäistä suojelua saavien arvioitua suuremmasta määrästä.

2025 III lisätalousarvio	25 000 000
2025 talousarvio	382 155 000
2024 tilinpäätös	316 203 533
2023 tilinpäätös	175 590 150

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Hallinto

04. Valtion mielisairaaloiden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 25 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 28.01.20 valtion omistamien ja valtion viranomaisten käytössä olevien toimitilojen varautumisen ja valmiuden tasonnoston edellyttämien investointien rahoittamiseen.

2025 III lisätalousarvio	25 000
2025 II lisätalousarvio	500 000
2025 talousarvio	483 000
2024 tilinpäätös	284 392
2023 tilinpäätös	966 000

05. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisten lastensuojeluyksiköiden toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 64 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 28.01.20 valtion omistamien ja valtion viranomaisten käytössä olevien toimitilojen varautumisen ja valmiuden tasonnoston edellyttämien investointien rahoittamiseen.

2025 III lisätalousarvio	64 000
2025 II lisätalousarvio	—
2025 talousarvio	5 310 000
2024 tilinpäätös	2 810 000
2023 tilinpäätös	1 480 592

06. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen alaisen vankiterveydenhuollon yksikön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 900 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 800 000 euroa aiheutuu lääkekustannusten kasvusta ja 100 000 euroa siirrosta momentilta 33.60.34 lääketieteellisten asiantuntijalausuntojen ja pitkäaikaishankien riskiarvioiden menoihin.

2025 III lisätalousarvio	900 000
2025 II lisätalousarvio	239 000
2025 talousarvio	22 502 000
2024 tilinpäätös	22 466 000
2023 tilinpäätös	21 068 000

08. Vankiterveydenhuollon yksikön ulkopuoliset terveysterveyst (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 600 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 1 700 000 euroa aiheutuu erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon päivystyksen ja tutkimusten tarpeen arvioidusta noususta ja 900 000 euroa pitkäaikaisen ulkopuolisen laitoshoidon lisääntyneistä kustannuksista.

2025 III lisätalousarvio	2 600 000
2025 talousarvio	7 750 000
2024 tilinpäätös	8 482 808
2023 tilinpäätös	5 244 682

02. Valvonta

09. Lääkeasioiden tiekartan toimeenpano (siirtomääräraha 3 v)

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuodelta 2023 siirtynyttä määrärahaa saa käyttää enintään kahdeksaa henkilötyövuotta vastaavan määräaikaisen henkilöstön, myös virkaan nimitettyjen, palkkaamiseen vuodessa toimenpideohjelman ohjaus- ja asiantuntijatehtäviin.

Selvitysosa: Momentin perusteluja on muutettu siten, että toimenpideohjelman ohjaus- ja asiantuntijatehtäviin voivat osallistua myös virkaan nimitetyt henkilöt.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta määrärahaa.

2025 III lisätalousarvio	—
2024 tilinpäätös	5 400 000
2023 tilinpäätös	1 000 000

20. Oikeuslääketieteellisen kuolemansyyn selvittämisen menot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 975 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu poliisien tilaamien ruumiinkuljetusten menojen kasvusta.

2025 III lisätalousarvio	1 975 000
2025 talousarvio	12 987 000
2024 tilinpäätös	14 008 418
2023 tilinpäätös	13 896 150

03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta*04. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 235 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on siirtoa momentilta 33.03.63 hyvinvointialueiden poikkeusmenettelyjä koskevien tehtävien hoitamiseksi.

2025 III lisätalousarvio	235 000
2025 II lisätalousarvio	752 000
2025 talousarvio	80 833 000
2024 tilinpäätös	81 003 000
2023 tilinpäätös	79 165 000

63. Eräät erityishankkeet (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 360 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennyksestä 235 000 euroa on siirtoa momentille 33.03.04 hyvinvointialueiden poikkeusmenettelyjä koskevien tehtävien hoitamiseen ja 125 000 euroa momentille 27.10.01 kriisinhallintaveteraanien digitaalisen palvelukeskuksen perustamiseen.

2025 III lisätalousarvio	-360 000
2025 II lisätalousarvio	2 000 000
2025 talousarvio	6 082 000
2024 tilinpäätös	8 637 000
2023 tilinpäätös	6 937 000

10. Perhe- ja asumiskustannusten tasaus, perustoimeentulotuki ja eräät palvelut*54. Asumistuki (arviomääräraha)*

Momentilta vähennetään 75 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu tarvearvion muutoksesta.

2025 III lisätalousarvio	-75 000 000
2025 II lisätalousarvio	—
2025 talousarvio	1 406 300 000
2024 tilinpäätös	1 696 100 000
2023 tilinpäätös	1 744 300 000

20. Työttömyysturva

31. Valtion korvaus hyvinvointialueille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 12 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu tarvearvion tarkentumisesta.

2025 III lisätalousarvio	-12 000 000
2025 talousarvio	30 484 000
2024 tilinpäätös	17 150 023
2023 tilinpäätös	13 478 656

50. Valtionosuus työttömyysetuuksien ansioturvasta ja vuorottelukorvauksesta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 33 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu työttömyysasteen noususta.

2025 III lisätalousarvio	33 000 000
2025 II lisätalousarvio	50 000 000
2025 talousarvio	539 800 000
2024 tilinpäätös	797 203 371
2023 tilinpäätös	743 369 175

55. Valtionosuudet Työllisyysrahastolle (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 890 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu vuoden 2024 alijäämän maksusta.

2025 III lisätalousarvio	890 000
2025 talousarvio	1 595 000
2024 tilinpäätös	5 126 166
2023 tilinpäätös	3 049 855

40. Eläkkeet

51. Valtion osuus maatalousyrittäjän eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 8 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu tarvearvion muutoksesta.

2025 III lisätalousarvio	-8 000 000
2025 talousarvio	850 000 000
2024 tilinpäätös	835 678 301
2023 tilinpäätös	794 250 141

52. Valtion osuus yrittäjän eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 19 700 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu valtion osuuden tarkentuneesta arviosta.

2025 III lisätalousarvio	19 700 000
2025 II lisätalousarvio	60 100 000
2025 talousarvio	521 800 000
2024 tilinpäätös	535 053 699
2023 tilinpäätös	492 300 000

53. Valtion korvaus lapsen hoidon ja opiskelun ajalta kertyvästä eläkkeestä (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu vuoden 2024 alijäämän maksusta sekä valtion osuuden arvion tarkentumisesta.

2025 III lisätalousarvio	1 000 000
2025 talousarvio	27 600 000
2024 tilinpäätös	24 096 733
2023 tilinpäätös	18 752 762

60. Valtion osuus kansaneläkelaista ja eräistä muista laeista johtuvista menoista (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 50 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu kansaneläkkeen sekä eläkkeensaajien asumistuen saajamäärien alenemisesta.

2025 III lisätalousarvio	-50 000 000
2025 talousarvio	4 065 100 000
2024 tilinpäätös	4 058 200 531
2023 tilinpäätös	3 885 485 804

60. Sosiaali- ja terveydenhuollon tukeminen

34. Valtion korvaus erinäisistä terveydenhuollon kustannuksista (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 100 000 euroa.

Momentin perustelut muutetaan seuraaviksi:

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) mielenterveyslain (1116/1990) 32 §:n mukaisten valtion korvausten maksamiseen
- 2) mielenterveyslain 22 t §:n mukaisten hoitoseuraamukseen tuomittujen henkilöiden tahdosta riippumattoman hoidon edellytysten selvittämisen kustannusten korvaamiseen
- 3) lapseen kohdistuneen seksuaalirikoksen ja pahoinpitelyrikoksen selvittämisen järjestämisestä annetun lain (1009/2008) mukaisten valtion korvausten maksamiseen
- 4) kohdissa 1)–3) tarkoitettuihin korvauksiin sisältyvien kulutusmenojen maksamiseen
- 5) Suomen ja Ruotsin välillä solmitun sopimuksen mukaisista potilassiirroista hyvinvointialueille sekä Ruotsin valtiolle aiheutuviin kustannuksiin suoritettavan valtion korvauksen maksamiseen
- 6) pohjoismaisen sosiaalipalvelusopimuksen mukaisten potilassiirtojen tukemiseen 25 000 euroa siirrettyä potilasta kohden maksettavana kertaluonteisena korvauksena hyvinvointialueille
- 7) terveydenhuoltolain 68 a §:ssä tarkoitettujen lääketieteellisten asiantuntijalausuntojen antamisesta tuomioistuimille niiden pyynnöstä ja asiaan liittyvästä todistelusta sekä lausuntopyyntöjen ja lausuntojen hallinnoinnista yliopistollista sairaalaa ylläpitäville hyvinvointialueille suoritettavien valtion korvausten maksamiseen
- 8) mielenterveyslain (1116/1990) 3 tai 4 luvun nojalla määrätyn tahdosta riippumattoman psykiatrisen hoidon kustannuksiin niissä tapauksissa, kun henkilöllä ei ole kotikuntaa Suomessa eikä hoidon maksaja määräydy minkään muun lainsäädännön nojalla.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 33.01.06.

Momentin perusteluja on muutettu siten, että päätösosan toisen kappaleen kohta 4) on poistettu.

2025 III lisätalousarvio	-100 000
2025 II lisätalousarvio	-500 000
2025 talousarvio	15 700 000
2024 tilinpäätös	13 826 832
2023 tilinpäätös	13 029 703

38. Valtion korvaus Puolustusvoimien terveydenhuollon valmiuden ja varautumisen kustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 104 300 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 53 b ja 53 c §:n mukaisesti Puolustusvoimien sodan ajan välttämättömien terveydenhuollon laitteiden, välineiden, tilojen ja lääkkeiden hankkimisesta aiheutuvien menojen maksamiseen hyvinvointialueille.

Selvitysosa: Sotilaalliseen voimakäyttöön varautuminen suunnitellaan ja toteutetaan yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön, hyvinvointialueiden ja Puolustusvoimien kesken. Tavoitteena on vahvistaa ja varmistaa terveydenhuollon riittävät suorituskyyvyt sotilaallisen voimankäytön tilanteessa turvaten kansallisen terveydenhuollon toimivuus. Puolustusvoimien ja hyvinvointialueiden poikkeusoloihin varautumiseksi tehtävä yhteistyö pitää sisällään hyvinvointialueen kriittisten toimintojen suojaamista ja hajauttamista sekä materiaalsen varautumisen tason nostoa.

2025 III lisätalousarvio

104 300 000

70. Terveyden ja toimintakyvyn edistäminen

20. Rokotteiden hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 82 700 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää covid-19-rokotteiden vastikkeettomaan luovutukseen sekä rokotteiden luovuttamisesta, myynnistä, hävittämisestä ja vakuutustakuukorvauksesta aiheutuviin kustannuksiin.

Vuoden 2023 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 124 700 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia ja sillä varmistetaan covid-19 -rokotteiden saatavuus pidentämällä sopimusten kestoja ja toimitusaikatauluja.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2025 III lisätalousarvio

82 700 000

2025 talousarvio

40 710 000

2024 tilinpäätös

63 840 000

2023 tilinpäätös

178 140 000

Pääluokka 35

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Ympäristöhallinnon toimintamenot

01. Ympäristöministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentilta vähennetään 750 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 23.01.01, mistä 741 000 euroa aiheutuu Valtion tukeman asuntorakentamisen keskuksen (Varke) tukipalvelu- ja vuokrakustannuksista ja 9 000 euroa matkustamisen neuvonnasta ja tuesta.

2025 III lisätalousarvio	-750 000
2025 II lisätalousarvio	2 270 000
2025 talousarvio	40 433 000
2024 tilinpäätös	37 300 000
2023 tilinpäätös	34 088 000

29. Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 1 935 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu tarvearvion muutoksesta.

2025 III lisätalousarvio	-1 935 000
2025 talousarvio	12 435 000
2024 tilinpäätös	10 446 314
2023 tilinpäätös	11 182 523

10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu

20. Ympäristövahinkojen ehkäiseminen ja jälkihoito (siirtomääräraha 3 v)

Vuoden 2023 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 1 300 000 euroa.

Selvitysosa: Määrärahan peruuttaminen aiheutuu panssarilaiva Ilmarisen hyllyn öljyntyhjennysoperaatioissa tarvittavien hankintojen viivästymisestä.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2025 III lisätalousarvio	—
2025 talousarvio	1 260 000
2024 tilinpäätös	2 260 000
2023 tilinpäätös	5 620 000

61. Vesien- ja ympäristönhoidon tukeminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 11 550 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää ravinteiden kierrätyksen ja talteenoton sekä energiatehokkuuden investointi- ja TKI-hankkeiden avustuksiin, hankintamenoihin ja muihin kulutusmenoihin.

Vuoden 2023 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 11 550 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on peruutetun määrärahan uudelleenbudjetointia, jolla varmistetaan ravinteiden kierrätyksen ja energiatehokkuuden avustushankkeiden toteuttaminen ja Pien-Saimaan alueen kosteikkojen kunnostaminen.

Määrärahan peruuttaminen aiheutuu hankkeiden viivästymisestä.

Määrärahan peruuttaminen on otettu huomioon momentin 12.39.04 tuloarviossa.

2025 III lisätalousarvio	11 550 000
2025 II lisätalousarvio	500 000
2025 talousarvio	6 042 000
2024 tilinpäätös	16 292 000
2023 tilinpäätös	47 892 000

20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

56. Avustukset asuinrakennusten öljy- ja kaasulämmityksestä luopumiseksi (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 950 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennyksestä 60 000 euroa on siirtoa momentille 28.40.01 avustusten hakemusneuvontaan ja 890 000 euroa on siirtoa momentille 32.01.02 avustusten hakemus- ja maksatuskäsittelyyn sekä kirjaamotehtäviin.

2025 III lisätalousarvio	-950 000
2025 II lisätalousarvio	14 000 000
2023 tilinpäätös	40 600 000

Pääluokka 36

VALTIONVELAN KOROT

09. Muut menot valtionvelasta

20. Palkkiot ja muut menot valtionvelasta (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 2 350 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäyksestä 1 750 000 euroa aiheutuu liikkeeseenlasku-, myynti- ja markkinointikustannusten tarkistetusta toteutuma-arviosta ja 600 000 euroa muiden menojen tarkistetusta arviosta.

2025 III lisätalousarvio	2 350 000
2025 talousarvio	20 460 000
2024 tilinpäätös	23 325 151
2023 tilinpäätös	16 915 356